

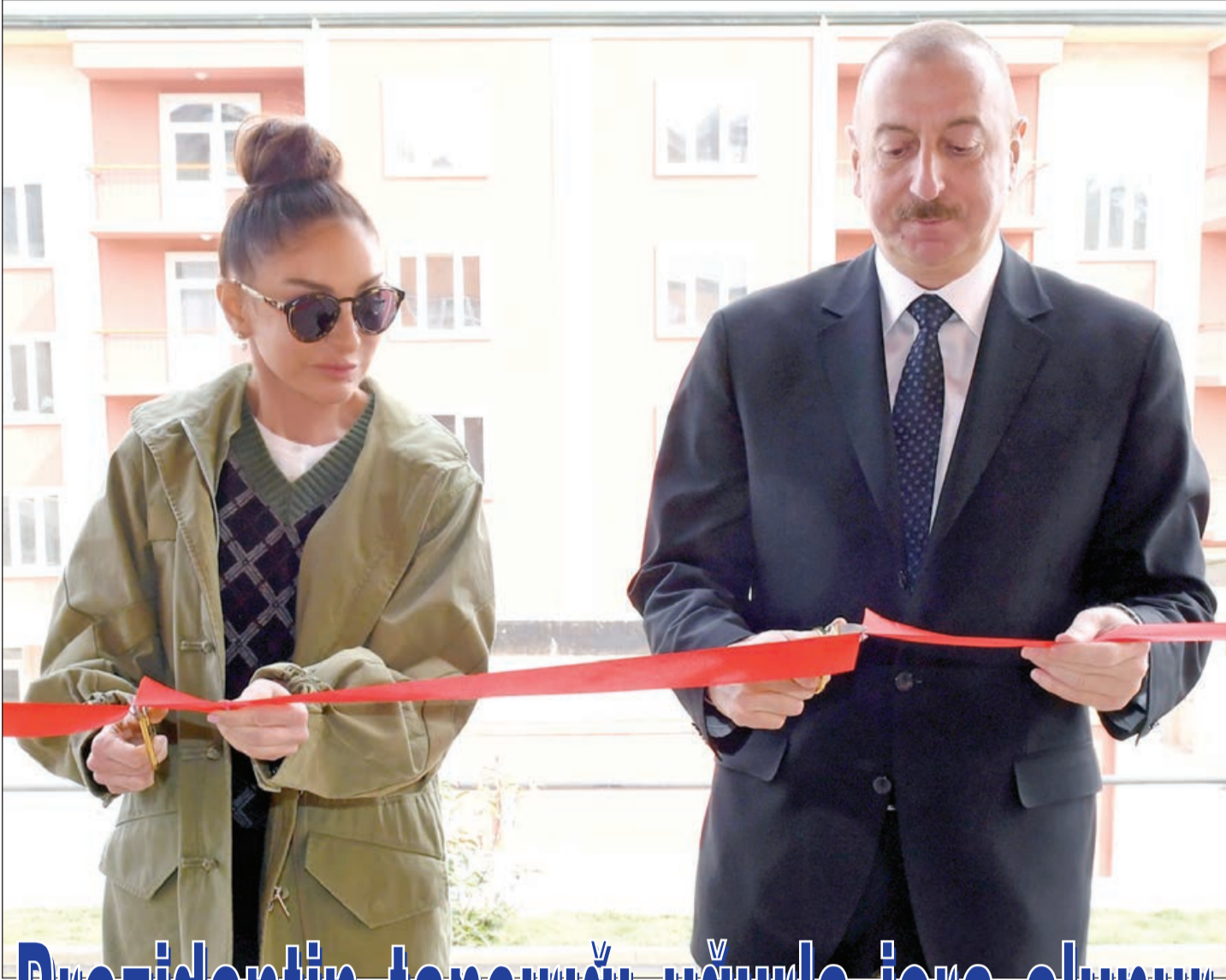
AZƏRBAYCAN

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI MİLLİ MƏCLİSİNİN ORQANI

№ 142 (8165) CÜMƏ AXŞAMI, 4 iyul 2019-cu il

Qəzetin əsası 1918-ci ildə qoyulmuşdur

www.azerbaijan-news.az

Prezidentin tapşırığı uğurla icra olunur

Şamaxı, İsmayıllı və Ağsuda təbii fəlakət nəticəsində evləri qəzalı vəziyyətə düşmüş sakinlər yeni mənzillərlə təmin edilirlər

Azərbaycanda həyata keçirilən dövlət siyasətinin mərkəzində insan amilinin dayanmasını kifayət qədər faktlarla göstərmək olar. Bu sırada əvvəldən proqnozlaşdırılması mümkün olmayan təbii hadisələrin zamanı və digər ekstremal situasiyalarda dövlətin çevik reaksiyası xüsusilə qeyd olunmalıdır.

Bu ilin fevral ayında Şamaxı, İsmayıllı və Ağsu rayonlarında baş verən zəlzələlərin nəticələrinin aradan qaldırılması ilə bağlı ilk gündən həyata keçirilən təxirəsalınmaz tədbirlər bir daha göstərdi ki, insan amili dövlət siyasətində hər zaman prioritetdir.

Məlum olduğu kimi, bu il fevralın 5-də və 6-da baş vermiş zəlzələlər nəticəsində

Şamaxı, İsmayıllı və Ağsu rayonlarında fərdi evlər qəzalı vəziyyətə düşmüş, bir sıra sosial və infrastruktur obyektlərinə ziyan dəymişdi. Prezident İlham Əliyevin tapşırıqlarına əsasən təbii fəlakətdən dərhal sonra görülən təxirəsalınmaz tədbirlər nəticəsində adçıqılan rayonlarda mühəndis-kommunikasiya təminatı sistemləri tam bərpa edilmiş, zərər çəkmiş əhaliyə ilkin yardım göstərilmişdi.

Fevralın 7-də cənab İlham Əliyev özü zəlzələ zonasına gələrək sakinlərlə görüşmüşdü. Prezident vəziyyətlə tanış olub əhalinin müraciətlərinə diqqətlə baxılması, evlərə, həmçinin sosial və infrastruktur obyektlərinə dəymiş ziyanın aradan qaldırılması üçün müvafiq icra strukturlarına tapşırq və göstərişlərini vermişdi. Şamaxı şəhərində sakinlərlə söhbət zamanı Prezident İlham Əliyev dövlətin zəlzələnin nəticələrinin aradan qaldırılmasını öz üzərinə götürdüyünü və

bütün qəzalı evlərin qısa müddət ərzində ya bərpa ediləcəyini, ya da yenidən tikiləcəyini bildirmişdi: "Təbii ki, belə hadisə baş verəndə mən mütləq burada, yanınızda olmalı idim ki, ilk növbədə, sizə öz dəstəyimi göstərim, bütün qəzalı evlər qısa müddət ərzində ya bərpa ediləcək, ya da yenidən tikiləcək. Komissiya işləyir, Fövqəladə Hallar Nazirliyinin əməkdaşları buradadır, yeni icra hakimiyyəti də işləyir. Hələ ki, bu vəziyyətdən əziyyət çəkməyən vətəndaşların maskunlaşması ilə bağlı məşğulduq. Eyni zamanda, tezliklə bu evlərin bərpası, yenidən tikilməsi nəzərdə tutulur. Müvafiq sərəncam imzalanacaq, Prezidentin Ehtiyat Fondundan vəsait ayrılacaq".

Ardı 6-cı sah.

Azərbaycan Respublikası ilə Amerika Birləşmiş Ştatlarını dostluq və əməkdaşlıq münasibətləri birləşdirir

Amerika Birləşmiş Ştatlarının Prezidenti zati-aliləri cənab Donald Trampa

Hörmətli cənab Prezident!

Amerika Birləşmiş Ştatlarının milli bayramı - Müstəqillik Günü münasibətilə Sizə və Sizin simanızda bütün xalqınıza öz adımdan və Azərbaycan xalqı adından ən səmimi təbriklərimi və xoş arzularımı yetirirəm.

Azərbaycan Respublikası ilə Amerika Birləşmiş Ştatlarını dostluq və əməkdaşlıq münasibətləri birləşdirir. Qarşılıqlı maraq doğuran bir sıra sahələrdə əməkdaşlığımız strateji tərəfdaşlıq xarakterini daşıyır.

Biz beynəlxalq təhlükəsizliyin təmin edilməsi, terrorizmə qarşı mübarizə məsələlərində çoxtərəfli qaydada fəaliyyətimizi bundan sonra da qətiyyətlə davam etdirmək əzmindəyik. Təşəbbüscü olduğumuz və müvəffəqiyyətlə gerçəkləşdirdiyimiz "Cənub qaz dəhlizi" layihəsi isə Avropanın enerji təhlükəsizliyinin gücləndirilməsinə mühüm töhfədir. Enerji mənbələrinin və nəqlin şəxələndirilməsinə xidmət edən layihələrimizin Birləşmiş Ştatlar tərəfindən dəstəklənməsi bizim üçün çox əhəmiyyətlidir.

Bütün bunlarla yanaşı, Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin hələ də həll olunmaması xalqımızın qarşılaşdığı ən ağır problem olaraq qalmaqdadır. Ermənistanın ölkəmizə qarşı hərbi təcavüzü nəticəsində əzəli Azərbaycan torpaqları

olan Dağlıq Qarabağ və ətrafındakı 7 rayon işğal olunmuş, bir milyondan çox soydaşımız doğma yurd-yuvasından didərgin düşmüşdür. Münaqişə beynəlxalq hüquq norması və prinsiplərinə uyğun olaraq, BMT Təhlükəsizlik Şurasının müvafiq qətnamələrinin tələblərinə, Helsinki Yekun Aktının müddəalarına əsasən ölkəmizin ərazi bütövlüyü çərçivəsində, sülh yolu ilə və ədalətli şəkildə həll olunmalıdır. Biz bu işdə ATƏT-in Minsk qrupunun həmsədr kimi ABŞ-ın ardıcıl və qətiyyətli mövqeyinə və şəxsən Sizin, cənab Prezident, səylərinizə böyük ümidlər bəsləyirik.

Bu əlamətdar gündə Sizə möhkəm cansağlığı, işlərinizdə uğurlar, dost Amerika xalqına daim sülh və rifah diləyirəm.

Hörmətlə,

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 1 iyul 2019-cu il

"Baker Hughes, a GE company" şirkətinin Azərbaycanla əməkdaşlığı ölkəmizin enerji sektorunun modernləşməsinə töhfələr verir

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev iyulun 3-də "Baker Hughes, a GE company" şirkətinin sədri, prezidenti və Baş icraçı direktoru Lorenzo Simonellini qəbul edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, qəbulu görən minnətdarlığını bildiren Lorenzo Simonellini Prezident İlham Əliyevlə görüşdən məmnun olduğunu vurğuladı. O, Azərbaycanda böyük inkişaf proseslərinin şahidi olduğunu dedi və ölkəmizdə neft və qaz sənayesi, turizm, idman və digər sahələrdə əldə olunan nailiyyətlərin önəmli qeyd etdi. Lorenzo Simonellini Azərbaycanın 1840-cı illərdə sənaye üslulu ilə ilk neft quyusunun qazıldığını vurğulayaraq təmiz etdiyi şirkətin Azərbaycanın neft və qaz sənayesinin inkişafına töhfə verməsindən məmnunluq hissi keçirdiklərini dedi.

Xoş sözlərə görə minnətdarlığını bildiren dövlət başçısı "Baker Hughes, a GE company" şirkətinin Azərbaycanla neftayırma və digər sahələrdə əmək-

daşlığının uğurlu nəticələrinin ölkəmizin enerji sektorunun modernləşməsinə töhfə verəcəyinə yüksək qiymətləndirdi. Azərbaycanda əldə olunan nailiyyətlərə toxunan Prezident İlham Əliyev ölkəmizin enerji, sənaye və digər sahələrdə

böyük inkişaf əldə etməsinin əhəmiyyətini qeyd etdi. Dövlət başçısı Lorenzo Simonellini Azərbaycanın səfərinin səmərəli keçəcəyinə əminliyini bildirdi.

Görüşdə əməkdaşlığımızın perspektivləri ətrafında fikir mübadiləsi aparıldı.

"Azərbaycan" qəzeti: tariximizin güzgülüsü

Yüz il öncə olduğu kimi, "Azərbaycan" qəzeti yə-nə müstəqil Azərbaycandan yazır. Səhifələrində dövlətimizin bugünkü inkişafından, xalqımızın tərəqqisindən və ümidli gələcəyimizdən bəhs edən yazılar dərc olunur. Tariximiz də daim xatırlanır. Bu tarixdə "Azərbaycan" qəzetinin də adı var. 1918-ci ildə Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin verdiyi ilk qərarlardan biri də bu mətbu orqanını yaratmaq olmuşdu. Qəzetin ömrü tarixin mürkəb, ziddiyyətli vaxtlarına düşdü. Azərbaycan xalqı üçün çətin və məsuliyyətli bir dövrdə müstəqil Cümhuriyyət hökumətinin problemlərindən, qayğılarından, xalqımızın azadlığının qorunması uğrunda mübarizəsindən, düşmən hiylələrindən və hücumlarından yazdı. Müstəqil hökumətin verdiyi qərarları, qanunları dərc etdi.

Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin süqutuna nail olanlar "Azərbaycan" qəzetinin də fəaliyyətinə son qoydular. Lakin XX əsrin son onilliyindən "Azərbaycan" qəzeti yenidən işıq üzünə çıxdı və müstəqilliyinə qovuşan Azərbaycanın rəsmi mətbuat orqanı oldu. Ötən il - Cümhuriyyət ilində "Azərbaycan" qəzetinin də 100 illik yubileyi qeyd edildi. Bu münasibətlə dövlət başçı-

sı İlham Əliyev redaksiya kollektivinə məktub ünvanladı, qəzetin əməkdaşlarını orden və medallarla, fəxri adlarla təltif etdi. Qəzetin ünvanına respublikamızın hər yerindən təbriklər gəldi. Ölkənin ictimai-siyasi həyatında "Azərbaycan" qəzetinin rolu barədə tanınmış ziyalılar, alimlər, araşdırıcılar məqalələr yazdılar. Həmin məqalələr bu günlərdə işıq üzünə çıxmış "100

yaşlı Azərbaycan" adlı kitabda da əksini tapdı.

Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası Abbasqulu ağa Bakıxanov adına Tarix İnstitutunda "Azərbaycan" qəzetinin 100 illiyinə və "100 yaşlı Azərbaycan" kitabının təqdimatına həsr olunmuş "Azərbaycan" qəzeti: tariximizin güzgülüsü" mövzusunda elmi konfrans keçirildi.

Ardı 2-ci sah.

Xalq-iqtidar birliyinin təzahürü

Azərbaycanın müstəqillik tarixində reallaşan iqtisadi və sosial layihələri, həyata keçirilən köklü islahatları müxtəlif baxış bucaqlarından nəzərdən keçirdikdə önəmli mənzərənin şahidi olur.

Müasir dünyada baş verən siyasi burlanların, gərgin beynəlxalq münasibətlərin, aramsız iqtisadın, alışın müharibələrin və sənəmə bilməyən çəkişmələrin fonunda Azərbaycanın dinamik inkişafı, dünyada ən islahatçı ölkə imicini qazanması, nüfuzlu beynəlxalq reyting agentliklərinin keçirdikləri rəy sorğularında öndə gəlməsi əslində öyrənilməsi zəruri olan fenomenal siyasi situasiyadır.

Ölkəmizin bədnam və işğalçı Ermənistan tərəfindən sonu görülməyən müharibəyə cəlb edilməsi, ərazilərimizin 20 faizinin işğal, cəbhədə atəşə olsa da, təmas xəttində bu kövrək və etibarsız sülhün hər gün pozulması, dinc əhalinin aramsız atəşə tutulması və günahsız insanların qadın və uşaqların qətlə yetirilməsi Azərbaycan dövlətçiliyini sarsıtmağa və çökdürməyə hesablanan məkrli erməni planıdır. Məqsəd Azərbaycan iqtisadiyyatına ağır zərbə vurmaq, onu dünyada gedən siyasi proseslərdən təcrid etmək, daxili siyasi sabitliyi pozmaq, iqtisadi böhran yaratmaq və onu siyasi xaosa sürükləməkdir. Faktiki olaraq ötən əsrin 90-cı illərində yaranmış vəziyyət buna yaxın və demək olar ki, Azərbaycanın düşmənləri istediklərinə nail olmaq ərafəsində idi. O zaman erməni işğalçıları bu niyyətlərində dəstəklənən, onlara dayaq duran super güclərin də siyahısını təsəvvür etdiyimizdən xeyli uzun idi. Faktiki olaraq belə bir ciddi təsir mexanizmi də faydasını verməli və bir sıra Şərq dövlətləri kimi, Azərbaycanı da çökdürməli idi.

Lakin Azərbaycan bütün çağırışlara sinə gərə bildi, dünyanın siyasi müstəvisində tək olmasın, tarixi aylarla ölçülən diplomatik staja malik olmasın baxmayaraq, müstəqillik ideyalarına sadıqlığını qorudu, xalq və iqtidar birliyinin vəhdətindən doğan gücə söy-

kənərək düşmənlərinin və siyasi rəqiblərinin məkrli planlarını darmadağın etdi.

O zaman Qafqazda geosiyasi vəziyyətin həddən artıq mürəkkəbləşməsinə baxmayaraq, Ulu Öndər Heydər Əliyev iqtidar-xalq birliyini monolit gücə çevirdi. Onun dəmir iradəsi, qətiyyəti və gələcəyə yönəlmiş addımları bugünkü Azərbaycan realitətlərinin özünü təşkil etdi. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev də hakimiyyətə gəldiyi gündən Heydər Əliyev siyasətini davam etdirməyi, insanların rifahı naminə çalışmağı, xalq-iqtidar birliyini qorumağı qarşısına məqsəd qoydu.

Dövlət başçısı fəxrətlə qeyd edir ki, Azərbaycanda sabitliyin təminatçısı xalqdır. "Dünya birliyinin mütləq əksəriyyəti Azərbaycanı dəstəkləyir və bu dəstək BMT Təhlükəsizlik Şurasında keçirilmiş səsvermədə özünü büruzə verdi, 155 ölkə bizi dəstəklədi. Yəni bu da tarixi nailiyyətimizdir. Bir çox beynəlxalq təşkilatlar bu dövrdə Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi ilə bağlı ədalətə əsaslanan, bizim mövqeyimizi müdafiə edən qərar və qətnamələr qəbul etmişdir, o cümlədən BMT Baş Assambleyası, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı, Qoşulmama Hərəkatı və digər təşkilatlar. Bu, bizim böyük diplomatik və siyasi uğurumuzdur", - deyir İlham Əliyev bildirmişdir.

Bütün görülən tədbirlərin, atılan addımların sırasında isə ən vacibi qaçınılları və məcburi köçkünlərin problemlərinin həlli istiqamətində atılan addımlar idi. Biz indi dövlət başçısının əhalinin sosial rifahının gücləndirilməsi üçün imzaladığı çoxsaylı sərəncamlardan danışırıq, artıq ikinci sosial paket medianın diqqət mərkəzindədir. Amma hər şey ənənələrdən başlayır. Heydər Əliyev müstəqilliyin ilk illərində necə məcburi köçkünlərin problemləri ilə maraqlandırsa, onlara böyük qayğı, diqqət göstərirdisə, bu gün də həmin təbəqə dövlətin diqqət mərkəzindədir.

Ardı 6-cı sah.

“Azərbaycan” qəzeti:

Bu mövzuda Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının

Əvvəli 1-ci səh.

AMEA A.A.Bakıxanov adına Tarix İnstitutunun direktoru, Milli Məclisin deputatı, akademik Yaqub MAHMUDOV tədbiri giriş sözü ilə açaraq “Azərbaycan” qəzetinin 100 ildə keçdiyi şərəfli inkişaf yolundan, əvəzsiz xidmətlərindən danışdı. O bildirdi ki, “Azərbaycan” qəzeti: tariximizin güzgüsü mövzusunda keçirilən bu elmi konfransda “Azərbaycan”ın yaranmasından bugünkü tarixə elmi baxış öz əksini tapacaq, xalqımızın, vətənimizin tarixində qəzetin rolu ilə bağlı fikir mübadiləsi aparılacaq. Akademik “Azərbaycan” qəzetinin, onun adının bizə Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin yadigar olduğunu dedi:

- Bütövlükdə Azərbaycan adını ölkəmizin şimalında Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin böyük dövlət xadimləri əbədləşdirdilər. Vətənin bu hissəsinə Azərbaycan möhürünü vurdular və yaranan müstəqil, müasir dövlətimizi, azad respublikamızı Azərbaycan adlandıra bildilər. Hər tərəfdən - şimaldan, cənubdan, şərqdən, qərbdən ağır basqılar olmasına baxmayaraq bu adı, vətənimizin adını bir dövlət adı kimi yazmağı, onu yaşatmağı bacardılar. Mən düşünürəm ki, dövlətimizin adı qəder bu qəzetin adı da bizim üçün müqəddəsdür. “Azərbaycan” bizə Cümhuriyyət xadimlərinin yadigarıdır.

Cümhuriyyət xadimlərinin həresi bir eldən, obadan, nəsilən, tayfadan olmasına baxmayaraq, onları müqəddəs Azərbaycan adı birləşdirirdi. Bu adın təntənəsi uğrunda mübarizə aparırdılar. Buna görə də ailələrini, nəsilərini, tayfalarını unudaraq, bütöv Azərbaycana xidmət edirdilər. Böyük məmnuniyyət hissi ilə qeyd edirəm ki, ölkənin Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinə həsr olunan təqvimini buraxmaq imkanı yarandı və 12 ay üçün 12 nəfəri seçərək cümhuriyyətin görkəmli dövlət xadimlərinin sırasına Üzeyir bəy Hacıbəylinin də adı salındı. Təqvimdə Üzeyir bəyin portreti, törcümeyi-halı verildi. Həqiqətən də, Üzeyir bəy Hacıbəyli Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin görkəmli dövlət xadimidir. O, iliyinə, qanınaq Azərbaycançılıqdır. Dahi Üzeyir bəy Hacıbəylinin adı var bu qəzetin üstündə. Bu qəzet həm də Üzeyir bəyin yadigarı olduğuna görə bizim üçün çox dəyərlidir.

Ensiklopediya araşdırmaları zamanı mən çox çalışsam da, arxiv sənədlərində parlamentin son iclasının gedişini tapa bilmədim. Həmin materialı da mətbuat sənəflərində tapdım. Yəni bizim qəzetimiz - “Azərbaycan” qəzeti o dövrü öyrənmək, araşdırmaq üçün son dərəcə qiymətli mənbədir. Çünki sənəflərində yer verilmiş məqalələrdə “Azərbaycan” deyən, bu ad, bu Vətən üçün canını qurban verən böyük dövlət adamlarımızın ürəyi döyünür. “Azərbaycan” qəzetinin o illərdəki nömrələri buna görə bizim üçün olduqca dəyərlidir.

“Azərbaycan” Xalq Cümhuriyyətinin yadigarıdır. Cümhuriyyət tarixinin öyrənilməsində “Azərbaycan” qəzetində dərc olunan məqalələrin ilk mənbə kimi əhəmiyyətli böyükdür. Qəzetin ilk nömrəsi 1918-ci il sentyabrın 15-də Gəncə qubernatorunun mətbəəsində çap edildi. Qəzetin Gəncədə Azərbaycan dilində buraxılması səhifələrinin başında onun adı ilə yanaşı, “Türk və islamçılığa aid məqalələrə “Azərbaycan”ın səhifələri açıqdır” yazısı da verilməmişdir.

“Azərbaycan” qəzeti: tariximizin güzgüsü mövzusunda keçirilən bu konfrans həm də ona görə sıradan olan konfrans deyil ki, “Azərbaycan” dövlətin bütün məqamlarda vuran əlirdir, ideologiyasıdır. Onun vasitəsilə biz zərərliyi vururuq, ona baxıb düzəlirik. Əbəs deyil ki, Ulu Öndər Heydər Əliyev bu qəzetə xüsusi qiymət verirdi.

“Azərbaycan” qəzeti bütün dövrlərdə dövlətin, millətin ümumi sözünü deyib, hədəflərini müəyyənləşdirib və lazım gələndə, ümumi zərbə istiqamətlərini göstərib. Bu baxımdan da bizim üçün çox qiymətli dir.

Biz müstəqillik illərində Tarix İnstitutunda çətin olan bir işi həyata keçirdik. Bizim ən böyük nailiyyətimiz odur ki, tariximizə sahib çıxdıq. Azərbaycan tarixini olduğu kimi bu millətə təqdim etmək üçün əlimizdən gələni etdik. Konsepsiyaları dəyişdirdik, saxtalaşdırılmış məsələlərə münasibət bildirdik. Yeni xətlər, araşdırılmalı məsələlər, böyük Azərbaycanın bütün diyarlarının öyrənilməsi - Borçalıdan, Dərbənddən, İrəvan əllərindən, Zəngəzurundan tutmuş cənubədək bütün ərazilərimizin tarixini əhatə edərək ona sahib çıxmaq üçün bacardığımızı etdik. Yazdığımız kitabları Latin Amerikasında, ərəb dünyasında, Rusiyada, Avropanın müxtəlif ölkələrində nəşr etdirdik. Respublikamızın təhsil ocaqlarında tədris olunan dərslikləri dəyişdirdik. Körpü yarandı. Əminəm ki, bu körpüdən keçən gənc nəsillər artıq gələcəkdə onu əldən verməyəcəklər. Bu, böyük uğurdur. Amma biz bu uğura asanlıqla qovuşmamışıq. Təəssüf ki, biz həmin ağır addımları atanda, milləti öz tarixinə sahib çıxmağa çağıranda bu vətənin içəri-çarilərində də müəyyən maneələrə rast gələdik. Belələri bizə çox ciddi əngəllər törətdilər. Həmin əngəlləri, maneələri dəf etməyimiz xatırlada, çətin məqamlarda “Azərbaycan” qəzeti Tarix İnstitutunun yanında oldu. Xalqımıza qarşı törədilmiş soyqırımların və itirilmiş torpaqlarımızın tarixinə, qədim dövrlərdən bugünküdək baş verən hadisələrə prinsipial münasibətimizi əks etdirən yazılarımız “Azərbaycan”ın səhifələrində əksini tapdı.

Bu qəzet müntəzəm olaraq Tarix İnstitutunun tariximizin ən aktual, ən konseptual məsələləri ilə bağlı nəşr etdiyi qəzetdir. “Azərbaycan” qəzeti o dövrü öyrənmək, araşdırmaq üçün son dərəcə qiymətli mənbədir. Çünki sənəflərində yer verilmiş məqalələrdə “Azərbaycan” deyən, bu ad, bu Vətən üçün canını qurban verən böyük dövlət adamlarımızın ürəyi döyünür. “Azərbaycan” qəzetinin o illərdəki nömrələri buna görə bizim üçün olduqca dəyərlidir.

“Azərbaycan” Xalq Cümhuriyyətinin yadigarıdır. Cümhuriyyət tarixinin öyrənilməsində “Azərbaycan” qəzetində dərc olunan məqalələrin ilk mənbə kimi əhəmiyyətli böyükdür. Qəzetin ilk nömrəsi 1918-ci il sentyabrın 15-də Gəncə qubernatorunun mətbəəsində çap edildi. Qəzetin Gəncədə Azərbaycan dilində buraxılması səhifələrinin başında onun adı ilə yanaşı, “Türk və islamçılığa aid məqalələrə “Azərbaycan”ın səhifələri açıqdır” yazısı da verilməmişdir.

“Azərbaycan” qəzeti bütün dövrlərdə dövlətin, millətin ümumi sözünü deyib, hədəflərini müəyyənləşdirib və lazım gələndə, ümumi zərbə istiqamətlərini göstərib. Bu baxımdan da bizim üçün çox qiymətli dir.

Biz müstəqillik illərində Tarix İnstitutunda çətin olan bir işi həyata keçirdik. Bizim ən böyük nailiyyətimiz odur ki, tariximizə sahib çıxdıq. Azərbaycan tarixini olduğu kimi bu millətə təqdim etmək üçün əlimizdən gələni etdik. Konsepsiyaları dəyişdirdik, saxtalaşdırılmış məsələlərə münasibət bildirdik. Yeni xətlər, araşdırılmalı məsələlər, böyük Azərbaycanın bütün diyarlarının öyrənilməsi - Borçalıdan, Dərbənddən, İrəvan əllərindən, Zəngəzurundan tutmuş cənubədək bütün ərazilərimizin tarixini əhatə edərək ona sahib çıxmaq üçün bacardığımızı etdik. Yazdığımız kitabları Latin Amerikasında, ərəb dünyasında, Rusiyada, Avropanın müxtəlif ölkələrində nəşr etdirdik. Respublikamızın təhsil ocaqlarında tədris olunan dərslikləri dəyişdirdik. Körpü yarandı. Əminəm ki, bu körpüdən keçən gənc nəsillər artıq gələcəkdə onu əldən verməyəcəklər. Bu, böyük uğurdur. Amma biz bu uğura asanlıqla qovuşmamışıq. Təəssüf ki, biz həmin ağır addımları atanda, milləti öz tarixinə sahib çıxmağa çağıranda bu vətənin içəri-çarilərində də müəyyən maneələrə rast gələdik. Belələri bizə çox ciddi əngəllər törətdilər. Həmin əngəlləri, maneələri dəf etməyimiz xatırlada, çətin məqamlarda “Azərbaycan” qəzeti Tarix İnstitutunun yanında oldu. Xalqımıza qarşı törədilmiş soyqırımların və itirilmiş torpaqlarımızın tarixinə, qədim dövrlərdən bugünküdək baş verən hadisələrə prinsipial münasibətimizi əks etdirən yazılarımız “Azərbaycan”ın səhifələrində əksini tapdı.

Elmi konfransda “Azərbaycan” qəzetinin baş redaktoru, Milli Məclisin deputatı Bəxtiyar SADIQOV məruzə etdi. O, əvvəlcə “Azərbaycan” qəzetinin 100 illiyinə həsr edilmiş tədbirin keçirilməsinə görə AMEA Tarix İnstitutunun rəhbərinə təşəkkürünü bildirdi:

- Çox hörmətli Yaqub müəllim, hörmətli alimlər, tarixçilər, xanımlar və cənablar! Bu gün biz sizinlə ikinci dəfədir ki, görüşürük və bu, həm də Yaqub müəllimin bildirdiyi kimi, mən də öz tərəfimdən deyirəm, bir minnətdarlıq görüşüdür. Biz 2017-ci ildə “Azərbaycan” qəzetinin 100 illik yubileyinə hazırlıqda başlayanda ilk görüşü sizinlə keçirdik. Bu çətin yola, yəni yubileyin qeyd edilməsi yoluna sizinlə birlikdə başladığımız “Azərbaycan” qəzeti haqqında çox yazılmamışdı. Sovet hakimiyyəti dövründə “Azərbaycan” qəzetinin üzərinə həbs, qadağa qırılı qoyulduğunu, bir neçə dəfə əlifbamız dəyişdirilərək keçmişimizdən qırıldığına görə mümkün olmamışdı. Bunu ancaq siz tarixçilər edə bildiniz. Və mən bizə kömək etdiyinizə görə bir daha təşəkkürümü bildirirəm.

Yubileyə bağlı nəşr etdirdiyimiz “100 yaşlı Azərbaycan” kitabında siz tarixçilər, alimlər və mətbuat tədqiqatçıları maraqlı məqalələrlə çıxış etmişsiniz. Bu, “Azərbaycan” qəzetinin yaşadığı o dövrün bütün qarənliq məqamlarına işıq salan kitabdır. Buna görə mən sizin hamınıza təşəkkür edirəm. Gözəl bir deyim var: “Qayda budur, igid gedər ad qalar, yaxşıdan da, yamandan da ağızda bir dad qalar”. Siz tarixçilər, biz jurnalistlər... Tale qismət edib ki, sizdən sonra kitablar, əsərlər, bizdən

sonra yazılar qalır. Həmin yazılarda biz həm baş verən hadisələr, həm də insanları, şəxsiyyətlər haqqında informasiyalar yazırıq və bunlar qəzet səhifələrində, salnamələrdə yığılır. Sonra tarixçilər tərəfindən əsərlər, kitablar meydana gəlir, şərhlər yazılır. Bu mənada biz sizinlə birlikdə addımlayırıq.

“Azərbaycan” qəzeti haqqında bizim “Azərbaycan-90” adlı bir kitabımız da çıxmışdı. O kitabda cümhuriyyət dövrü “Azərbaycan”ına daha çox yer verilmişdi. “100 yaşlı Azərbaycan” isə bütövlükdə “Azərbaycan”a həsr olunub. Bilirsiniz ki, onun da 70 ili həbsxanada keçib. “Azərbaycan” qəzeti nədən yazıb, necə yazıb, hansı məsələlərə toxunub, həmin kitabda var.

“Azərbaycan” qəzeti həm də obyektiv bir salnaməçisi olub. Bizim müstəqilliyimiz salnaməçisi. Həm də müstəqilliyimizin atributlarından birinə çevrilib, yəni 1918-ci ildə ölkəmiz müstəqilliyini qazandıqdan sonra “Azərbaycan” qəzeti nəşrə başlayıb. 1920-ci ildə müstəqillik əlindən düşənə, bu qəzetin üzərinə həbs qoyulub. Ötən əsrin 90-cı illərində isə müstəqilliyimizi bərpa etmişik, “Azərbaycan” qəzeti yenidən işıq üzü görüb.

“Azərbaycan” qəzeti müstəqillik dövrümüzün tarixini yazıb. Və “Azərbaycan” qəzeti obyektiv tarixçi olub. Niyə? Cümhuriyyət dövründə bu qəzetə də çox hücumlar olub. Ceyhun bəy Hacıbəylinin sözlərini mən sitat götürürəm ki, “Azərbaycan” qəzeti nə bir firqa qəzeti, nə bir sinfin qəzeti, nə də bir kasta qəzeti olub, “Azərbaycan” qəzeti milli orqan olub və qarşısında Azərbaycan hökumətinin gördüyü işləri işıqlandırmışdır.

Müstəqillik dövründə biz də bu işlə, bu sahlə ilə məşğul olmuşuq. Və bunlarla bağlı bütün yazılar qəzetimizdə verilib. Yeni cümhuriyyət dövründə görülən bütün işlər, qəbul olunan qanunlar, qərarlar dərc olunub, parlamentin fəaliyyəti, stenogramlar, şərhlər... bu qəzetin səhifələrində əksini tapıb. Müstəqillik dövründə də mərhələlər üzrə Ulu Öndər Heydər Əliyevin qaydısı, Azərbaycanın yenidən parçalanmaqdan xilas, “Əsrin müqaviləsi”nin imzalanması, ölkədə sabitliyin yaranması, respublikamızın dünyaya inteqrasiyası... bütün mövzular, məsələlər, qanunlar qəzetdə işıqlandırılıb. “Azərbaycan” yeganə qəzetdir ki, rəsmi dövlət statusu daşıyır. Bilirsiniz ki, onun yükü nədir. “Azərbaycan” yeganə qəzetdir ki, Milli Məclisin orqanıdır. Yeni yaradıcı kollektivin orqanı deyil, yaradıcı kollektivin yaratdığı qəzet deyil.

Biz daim dövlətimizə, dövlətçiliyimizə xidmət etmişik. Sizinlə birlikdə olmuşuq. Artıq “Azərbaycan”ın 100 yaşını qeyd edirik. Mən bir daha Yaqub müəllim başda olmaqla hamınıza təşəkkürümü bildirirəm ki, lazımlı olan yazıları, materialları qələmə alınız və işıqlandırılmasında bizə dəstək olunuz. Kimdən nə xahiş edirik, kim nə bacarırsızsa, bir işdə bizə kömək etdi və ikinci kitabı buraxdıq. Eyni zamanda, biz daha bir çətin işin öhdəsindən gələdik. Cümhuriyyət dövründə “Azərbaycan”ın 443 nömrəsi çıxmışdır. Onun bütün nömrələrini əldə edə bilməmişdik. Arxivlə

rə, insanlara müraciət etdik. Nəhayət, müxtəlif yerlərdən “Azərbaycan”ın elektron versiyasını toplaya bildik. Bu gün “Azərbaycan” qəzeti nəşrə başlayandan indiyədək və cümhuriyyət dövrünün 443 nömrəsinin elektron variantını sizə hədiyyə edirik. Deyir, “çörəyi ver çörəkçiyə, birini də üstəlik”. Siz bunlara işləyirsiniz. Bunları siz yaradırsınız, biz siz alimlərin köməklə mülkiyə.

“100 yaşlı Azərbaycan” kitabında Yaqub müəllim özü də “Tariximizin qan yaddaşı “Azərbaycan”ın səhifələrində” adlı dəyərli məqalə ilə çıxış edib.

Yaqub müəllim özü də xatırladı ki, son 15 ildə Tarix İnstitutu hansı işləri görüb, hansı kitabları nəşr edib. Biz onun qəzetdə dərc etdik. Bunu həm də tarix üçün etdik. Qəzet əsl yaşayın arxividir. Biz özümmüz “Azərbaycan” qəzetinin elektron variantını hər il saxlanılan yerlərdə qatırıq. Əməkdaşlıq etdiyimiz dörd ünvan var. Bir Tarix İnstitutudur. Burada hökmən olmalıdır. Bir daha o kitabı verənlərdən keçmiş olanda (onda bugünkü də keçmiş olacaq) seyahət edəsiniz.

Biz jurnalistlər günün tarixini yazırıq, siz tarixçilər isə illərin, qərinələrin, əsrlərin. İstəyirik ki, bu kitab siz tarixçilərin əlinin altında olsun və beləliklə, sizin işinizi asanlaşdırsın.

Çox sağ olun! Sizinlə başladığımız, sizinlə başa vururuq. Bu, bizim mənəvi borcumuzdur.

“Son 15 ildə Azərbaycan tarixi məsələləri” “Azərbaycan” qəzetinin səhifələrində mövzusunda çıxış edən Tarix İnstitutunun elmi işlər üzrə direktor müavini, tarix elmləri doktoru Tofiq NƏCƏFLİ qeyd etdi ki, müstəqillik illərinin mühüm nailiyyətlərindən biri tarix elminin inkişafı sahəsində əldə olunan böyük uğurlardır. T.Nəcəfli bildirdi ki, Azərbaycan tarixşünaslığının müstəqil inkişafı yoluna Ulu Öndər Heydər Əliyev xidmətdir:

- Dahi şəxsiyyət doğma xalqına, Vətən torpağına həsr olunmuş ömrünün bütün çağlarında tariximizdə Azərbaycançılıq məfkuresi əsasında doğru-düzgün araşdırılmasını və gənc nəsillə dönməyə vətəne dəqiq ruhunda təblihi olunmasını daim diqqət mərkəzində saxlayırıq.

Ulu Öndərin tarix elminin inkişafı ilə bağlı bütün ideyalarını, planlarını dönməyə həyata keçirən Prezident İlham Əliyev tarixçi alimlər qarşısına yeni və konkret vəzifələr qoydu. Müasir Azərbaycan tarixşünaslığında itirilmiş torpaqların tədqiqi problemi elmi dövrüyyəyə daxil edildi, bu istiqamətdə ciddi tədqiqatlar aparılmaqla obyektiv tarixi gerçəkliyi özündə əks etdirən bir sıra sanballı əsərlər nəşr olundu. Ölkə başçısının çağırışları, təşəbbüsü və birbaşa tövsiyəsi ilə ilk dəfə olaraq “Azərbaycan Tarixi Atlası”, mükəmməl tədqiqat əsərləri olan “Qarabağ: real tarix, faktlar, sənədlər”, “Naxçıvan: tarixi və abidələri”, erməni-daşnak quldur rejimləri rəfəndən Azərbaycanın müxtəlif bölgələrində həyata keçirilmiş soyqırımları barədə ayrı-ayrılıqda çoxsaylı kitablar nəşr olundu. Qeyd etmək lazımdır ki, Tarix İnstitutunun elmi tədqiqat fəaliyyəti ölkə rəhbərliyinin daim diqqət mərkəzindədir. İn-

stitutda aparılan bütün mühüm araşdırmalar birbaşa ölkə başçısının çağırışları və tapşırıqları əsasında həyata keçirilir.

Institutda əldə olunan uğurlar yüksək qiymətləndirilmiş, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin sərəncamı ilə Qarabağın, Naxçıvanın və İrəvan xanlığının tarixinə dair silsilə əsərlərə görə Tarix İnstitutunun 13 əməkdaşına Azərbaycan Respublikasının Dövlət Mükafatı laureatı fəxri adı verilmişdir. Prezident İlham Əliyev Tarix İnstitutunu “ölkəmizdə tarix üzrə araşdırmaların mərkəzi” adlandırmışdır.

Tarix İnstitutunun elmi fəaliyyətində əldə etdiyi uğurların geniş ictimaiyyətə çatdırılmasında müstəqilliyimizin atributu olan “Azərbaycan” qəzeti mühüm rol oynayır. İnstitutun rəhbərliyi başda olmaqla bütün kollektiv müntəzəm olaraq Azərbaycanın mühüm konseptual məsələləri - dövlət başçımızın tarix elmi qarşısında qoyduğu mühüm vəzifələr, tövsiyə və çağırışları, ermənilərin Azərbaycan xalqına qarşı həyata keçirdiyi soyqırımı cinayətləri, itirilmiş torpaqlarımızın tarixi, “Böyük Ermənistan” uydurması, qədim Alban dövlətinin tarixi, daşnak Şaumyanın anti-Azərbaycan fəaliyyəti, tarixi şəxsiyyətlərimizə qarayaxanlara qarşı mübarizə və s. kimi tələyüklü məsələlərin geniş ictimaiyyətə çatdırılması üçün qəzetlə six əməkdaşlıq edir. Azərbaycanın tələyüklü məsələləri “Azərbaycan” qəzeti səhifələrində işıqlandırılır.

2007-ci ildən Tarix İnstitutunda “Azərbaycan tarixi ilk mənbələrdə” layihəsi həyata keçirilməyə başlanmışdır. Dünyanın mühüm elm mərkəzlərində, arxivlərində saxlanılan tariximizlə bağlı çoxlu sayda sənədlər ölkəmizə gətirildi. Tarixçilərimiz ilk mənbələrə, o cümlədən zəngin arxiv sənədlərinə əsaslanaraq vətənimizin saxtalaşdırılmalardan, təhriflərdən təmizlənməsi yeni tarixini yazırlar. Yeni əsərlərlə bağlı rəylər və monoqrafiyalar barədə ilk məlumatlar məhz “Azərbaycan” qəzetinin səhifələrində cəmiyyətə çatdırılır.

Tarix İnstitutunda aparılan elmi tədqiqatların mühüm istiqamətlərindən biri də xalqımıza qarşı ermənilərin həyata keçirdiyi soyqırımı tarixinin tədqiqidir. Ermənilərin Azərbaycan xalqına qarşı törətdikləri cinayətlərin tarixini vərəq-vərəq izləmək və ən başlıcası - dünya ictimaiyyətinə çatdırmaq məqsədilə Tarix İnstitutu dünyanın tanınmış alimlərinin iştirakı ilə 5 beynəlxalq soyqırımları konfransı keçirmiş, erməni daşnakların Azərbaycan xalqına qarşı törətdiyi kütləvi soyqırımı gerçək tərəfini üzə çıxarmışdır. Son illər institutda ermənilərin azərbaycanlılara qarşı Bakıda, Şamaxıda, Qubada, Qarabağda, Zəngəzurda, İrəvanda, Naxçıvan, Urmiya gölü ətrafında, Şərqi Anadoluda həyata keçirdikləri soyqırımlarını sübut edən dəyərli tədqiqatlar aparılmış, çoxsaylı fundamental əsərlər, monoqrafiyalar və sənəd toplusları işıq üzü görmüşdür. Bütün bu monoqrafiyalar haqqında məlumatlar, əməkdaşlarımızın Azərbaycanın müxtəlif bölgələrində ermənilərin türk-müsəlman əhaliyə qarşı həyata keçirdiyi soyqırımları ilə bağlı elmi məqalələri müntəzəm olaraq “Azərbaycan”ın səhifələrində dərc edilmişdir.

Tarix İnstitutu ermənilərin Azərbaycan xalqına qarşı informasiya müharibəsinin gətirdikə daha kəskin xarakter aldığı və ölkə Prezidenti İlham Əliyevin milli maraqlara söykənən qətiyyəti xarici siyasətinə tələb olunan səviyyədə informasiya təminatı yaratmaq məqsədilə tarixi tədqiqatların miqyasını daha da genişləndirmişdir. Dövlətçilik tariximizin təhrif olunmasına, xalqımızın yaratdığı qədim və zəngin mədəniyyətə sahib çıxmağa çağırışlara və görkəmli tarixi şəxsiyyətlərimizə qarayaxanlara qarşı məhz “Azərbaycan” qəzetinin səhifələrində tutarlı elmi məqalələrlə cavab verilmişdir. Akademik Yaqub Mahmudovun “Azərbaycan” qəzetində çap olunan “Tarixi şəxsiyyətlərimizə sahib çıxmaq” adlı məqaləsində xalqın yaddaşında yuz illər ərzində özünə layiqli yer tutmuş görkəmli dövlət xadimlərinə və digər tarixi şəxsiyyətlərə, o cümlədən Babək, Cavanşir, Şəmsəddin Eldəniz, Uzun Həsən, Şah İsmayıl Səfəvi, Şah Təhmənsib Səfəvi, Şah Abbas Səfəvi, Nadir şah Əfşar, Arça Məhəmməd şah Qacar və digər tarixi şəxsiyyətlərə qarşı saxta, elm-dən uzaq, sayğıl mənliqdən kənar fikirlər çıxış edənlər işfə edilmişdir.

Azərbaycan Respublikasının rəsmi orqanı olan “Azərbaycan” qəzeti ölkəmizin həyatında olduqca mühüm hadisələrə yanaşı, həm də tariximizin ən konseptual məsələlərini müntəzəm olaraq öz səhifələrində işıqlandırır.

“Dövlət müstəqilliyinin bərpa olunmasından sonrakı dövrdə Azərbaycan tarixi məsələləri” “Azərbaycan” qəzetinin səhifələrində mövzusunda çıxış edən Tarix İnstitutunun elmi işlər üzrə direktor müavini, tarix üzrə fəlsəfə doktoru, dosent Cəbi BƏHRAMOV 2018-ci ildə Azərbaycanın milli tarixinə “Cümhuriyyət ili” kimi daxil olduğunu dedi:

- Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin yaradılmasının 100 illik yubileyi münasibətilə Prezident İlham Əliyev tərəfindən elan edilən həmin ildə bir çox mühüm hadisələr, o cümlədən Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin rəsmi dövlət qəzeti olan “Azərbaycan”ın nəşrə başlaması da qeyd olundu. “Azərbaycan” qəzeti XX əsr Azərbaycan milli mətbuat tarixində müstəsna

yer tutur. 1920-ci il aprelin 28-də Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti Sovet Rusiyasının hərbi təcavüzü nəticəsində süqut etdi və onun baş mətbu orqanı “Azərbaycan” qəzetinin nəşri dayandırıldı. Lakin 70 illik qadağadan sonra 1992-ci ildən “Azərbaycan” qəzeti rəsmi dövlət orqanı olaraq yenidən fəaliyyətə başladı. Qeyd etmək lazımdır ki, qəzet Azərbaycan xalqının XX əsr tarixinin 1918-1920-ci illər dövrünün siyasi, sosial-iqtisadi, mədəniyyət və hərbi tarixinin tədqiqi üçün çox mühüm mənbə hesab edilir və Tarix İnstitutu VII cildlik “Azərbaycan tarixi”ni hazırlayarkən V və VII cildlərin yazılması üçün müəlliflər tərəfindən “Azərbaycan” qəzetinin materiallarından istifadə edilmişdir. Bundan əlavə, Azərbaycan Respublikasının dövlət müstəqilliyi bərpa edildikdən sonra keçən illər ərzində nəşr olunan “Azərbaycan” qəzetinin materialları müstəqillik dövrü tarixinin yazılmasında mənbə rolunu oynamışdır. 2013-cü ildə Ümmümilli Lider Heydər Əliyevin anadan olmasının 90 illik yubileyi münasibətilə institutun çapa hazırladığı ikicildlik “Heydər Əliyev” monoqrafiyasının yazılması zamanı və 2016-cı ildə dövlət müstəqilliyinin bərpasının 25 illik yubileyi münasibətilə çapa hazırlanan ikicildlik “Azərbaycan Respublikasının tarixi” monoqrafiyası qələmə alınarkən “Azərbaycan” qəzetində nəşr olunan materiallardan geniş şəkildə istifadə olunmuşdur. Bütün bunlarla yanaşı “Azərbaycan” qəzetində Tarix İnstitutunun elmi əməkdaşlarının məqalələri daim çap olunur. Həmin məqalələrdə tariximizin ən aktual problemlərinə həsr olunmuş məsələlər, ilk növbədə qədim, orta əsrlər, yeni və ən yeni tarixə dair müxtəlif problemlər öz əksini tapmışdır. Qeyd etmək lazımdır ki, “Azərbaycan” qəzeti Azərbaycan Respublikasının 1992-ci ildən başlayaraq bugünküdək siyasi, sosial-iqtisadi, mədəni, hərbi, xarici siyasət, beynəlxalq münasibətlər və əlaqələr həyatına aid hadisə və faktların gündəlik əks olunduğu yeganə rəsmi dövlət orqanıdır. Burada müasir Azərbaycan dövlətinin bütün sahələrdəki fəaliyyətinin çox mühüm məqamları işıqlandırılır. Bütün bunlarla yanaşı “Azərbaycan” qəzetində xalqımız üçün mühüm əhəmiyyət kəsb edən dövlət sənədləri, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fərman və sərəncamları, Milli Məclisin qəbul etdiyi qanunlar dərc olunur ki, bu da müasir dövr tarixinin siyasi, sosial-iqtisadi, mədəniyyət, hərbi məsələlərinin araşdırılmasında tədqiqatçılar üçün çox geniş imkanlar yaradır.

Xüsusi qeyd etmək istərdim ki, son 15 il ərzində “Azərbaycan” qəzetində Tarix İnstitutunun alimləri tərəfindən Azərbaycanın XIX-XX əsrlər tarixinin ən qarənliq səhifələri, arxiv sənədləri və dəqiq mənbələrə istinadən yazdıqları məqalələr geniş şəkildə işıqlandırılmışdır. Bu məqalələr içərisində XIX əsrin I yarısında Şimali Azərbaycanın çar Rusiyası tərəfindən işğalı və 1917-ci ildəki burada yeridilən ağır müstəmləkə siyasəti, 1918-1920, 1921-1991-ci illərdə Azərbaycan xalqına qarşı törədilən soyqırımı cinayətləri, 1918-ci ildə AXC-nin yaradılması və onun 1920-ci ildə Sovet Rusiyası tərəfindən süquta uğradılması, milli-dövlətçilik atributlarının ləğvi və qadağan edilməsi, 1941-1945-ci illər müharibəsində Azərbaycan xalqının faşizm üzərində əldə edilən qələbəyə verdiyi həlledici töhfə, Ümmümilli Lider Heydər Əliyevin fəaliyyəti, 1990-cı il 20 Yanvar və 1992-ci il Xocalı soyqırımı cinayətləri, 1988-1991-ci illərdə azərbaycanlıların öz tarixi torpaqlarından - Ermənistan SSR ərazisindən deportasiya olunanlarının işıqlandırılması məsələləri xüsusi yer tutur.

C.Bəhramov çıxışının sonunda Tarix İnstitutu ilə “Azərbaycan” qəzeti arasında yaranmış əməkdaşlığı qiymətləndirib və onun daha da genişləndirilməsini arzuladığını bildirdi.

Tarix elmləri doktoru Vaqif ABİŞOV konfransda “Türkiyə tarixinin (1918-1920-ci illər) öyrənilməsi (“Azərbaycan” qəzetinin materialları əsasında) mövzusunda çıxış etdi. O, cümhuriyyət dövründə “Azərbaycan” qəzetinin, demək olar ki, bütün saylarında Türkiyə ilə bağlı müxtəlif mövzularda materialların dərc olunduğunu söylədi:

- Bu materiallar içərisində ən çox diqqət cəlb edən Birinci Dünya müharibəsində məğlub olmuş Türkiyənin gələcək fəaliyyəti, Sultannın, Xəlifənin və İstanbul taleyinə dünya müsəlmanlarının münasibəti, Türkiyə ərazisinin bölüşdürülməsinə cəhd göstərilməsi, Mustafa Kamal Paşa başda olmaqla Anadolu və Rumeli milli təşkilatının Antanta dövlətlərinin Türkiyəni bölüşdürmək siyasətinə qarşı güclü və barışmaz mövqedə duraraq xalqın müqavimətini təşkil etməsi və s. məsələlərdir.

Birinci Dünya savaşında qalib gəlmiş müttəfiq dövlətlər Türkiyə ilə sahibsiz və yox olmaq vəziyyətinə düşmüş bir dövlət kimi davranırdılar. Onun torpaqlarını necə bölüşdürmək, kimə nə qədər torpaq payı düşəcək, nəhayət, türk millətinin taleyi necə olacaq - bütün bunların yadları tərəfindən “hell” olunması gündəmdə idi. Həmin dövrdə vaxtilə MQBŞ-ın Türkiyədəki səfiri olmuş Henri Morqantauun ABŞ-ın prezidenti Vudro Vilsona göndərdiyi yazılı məktubunda və memorandumunda vurğulanan fikirlərin təsadüf olmadığı təsdiq edilir. H.Morqantau yazırdı ki, Türkiyəni əsasən üç hissəyə bölmək olar: 1) Konstantinopol və onun ətrafı; 2) türk əhalisinin yaşadığı Anadolu; 3) Ermənistan.

tariximizin güzgülüsü

A.A.Bakıxanov adına Tarix İnstitutunda elmi konfrans keçirildi

Qərb dövlətlərinin planında Osmanlı dövlətini həm Asiyadan, həm də Avropadan uzaqlaşdıraraq, yalnız mərkəzi İstanbulla (İstanbul məsələsi də sual altında idi) kiçik bir ərazidə onun mövcudluğuna razılıq vermək fikri dururdu.

"Azərbaycan" qəzetinin səhifələrində Türkiyənin ərazi bütövlüyü, onun dünyanın müsəlman əhalisi tərəfindən müdafiə olunması, ayrı-ayrı bölgələrdə xalqın müqavimət hərəkatının başlanması və s. məsələlərə xüsusi yer verilmişdir. Məsələn, "Azərbaycan" qəzetinin 1919-cu il 3 aprel tarixli sayında qeyd edilirdi ki, bütün türk xalqı və müsəlman dünyası çox diqqətlə Osmanlı dövlətinin taleyini izləməkdədir. Onlar Türkiyə imperiyasına və Türk Sultanına özlerinin vahid xəlifəsi kimi baxırdılar.

"Azərbaycan" qəzetinin 1919-cu il 27 iyul tarixli sayında "Britaniya müsəlmanlarının qeydləri" başlığı altındakı bir yazıda Hindistan müsəlmanlarının İngiltərənin baş nazirinə göndərdikləri müraciətdən bəhs olunurdu. Həmin müraciət Hindistanın bütün müsəlman nümayəndələrinin və Mədrəsə Qanunvericilik Şurası üzvlərinin adından Ağa xan, Yaqub Həsən, lord Hedle və başqaları imzalanmışdı. Britaniya təbəəsi olan müsəlmanların baş nazirə ünvanladığı müraciətin əsas qayəsi Türkiyə ərazisinin parçalanmasına imkan verməmək və sultan hakimiyyətinin İstanbulda qalması idi. Bu dövrdə bütün müsəlmanlar arasında, Çindən Atlantik okeanına qədər, Malayziya yarımadasından cənubi Afrikaya qədər Türkiyəni təhdid edən təhlükə ilə əlaqədar ümumi narahatlıq özünü göstərirdi və davam etmişdir.

"Azərbaycan" qəzetinin 1920-ci il 10 fevral tarixli nömrəsində çap olunmuş başqa bir məqalədə isə Böyük Britaniya ilə Misir, Hindistan və Ümumiyyətlə, bütün Asiyanın müsəlman əhalisi arasındakı qarşılıqlı münasibətləri tənzimləmək, eləcə də bu ölkələrdə antidövlət əleyhinə çıxışları bərdəqləmək üçün Türkiyə məsələsinin tezliklə həll edilməsi göstərilirdi. Həmin məqalədə qeyd olunurdu ki, məsələ həll olunarkən Türkiyə əziyyət çəkməməlidir. Əks-təqdirdə müsəlmanların narazılığı qarşısını almaq xarakter ala bilər.

Qürurverici haldır ki, bütün dünya türkləri də Böyük Türkiyənin bütöv olması və parçalanmaması üçün səslərini qaldırmışdılar. Məsələn, "Azərbaycan" qəzetinin 3 fevral 1920-ci il tarixli sayında çap olunmuş "Sovet Rusiyasından gəlmiş türk-tatar mühacirlərinin qətnaməsi" başlığı altındakı bir yazıda Volqa-Ural türk-tatar xalqlarının Antanta dövlətlərinə müraciət etmələrindən və Türkiyə dövlətinin parçalanmasına qarşı olmalarından bəhs olunmuşdur.

Hətta bəzi Qərb dövlətlərinin nümayəndələri Türkiyənin müqavimətini müdafiə etməkdən çəkinmişdilər. Məsələn, İngiltərənin İcmalar palatasının üzvü general Sirens palatının iclaslarının birində Türkiyənin müdafiəsi və onun suveren hüquqları ilə bağlı böyük bir çıxış etmişdir. Onun bu çıxışına görə İngiltərədə Türkiyəni müdafiə edən cəmiyyətdə adı çəkilən deputata öz təşəkkürünü bildirmişdir.

"Azərbaycan" qəzetinin səhifələrində Türkiyə xalqının müqavimət hərəkatı haqqında materiallar da çap olunmuşdur. Həmin materiallarda Mustafa Kamal Paşa başda olmaqla Anadolu və Rumeli milli təşkilatının müttəfiq dövlətlərin Türkiyəni bölüşdürmək siyasətinə qarşı güclü və barışmaz mövqedə durması və xalqın müqavimətini təşkil etməsi məsələləri öz əksini tapmışdır.

"Azərbaycan" qəzetində çap olunmuş materiallara yaxından tanış olduqdan sonra bir daha yəqin edərsən ki, istər Türkiyə hökuməti, istər türk xalqı vətənin taleyinə biganə qalmamış, hər nə olursa-olun dövlətçiliyin və vətənin bütövlüyünü qoruyub saxlamağa çalışmışdılar.

Beləliklə, Qərb dövlətlərinin bütün cidd-cəhdlərinə baxmayaraq, Türkiyə xalqı Mustafa Kamal Paşa Atatürkün rəhbərliyi altında öz varlığını, dövlətçiliyini qoruyub saxlaya bildi.

Tarix İnstitutunun "Azərbaycanın sovet dövrü tarixi" şöbəsinin müdiri, tarix üzrə fəlsəfə doktoru, dosent İlqar NİFTƏLİYEV elmi konfransda etdiyi "1918-1919-cu illərdə İrevan quberniyasında azərbaycanlıların soyqırımını "Azərbaycan" qəzetinin səhifələrində" mövzusunda məruzəsini bu sözlərlə başladı:

- Azərbaycan mətbuatı tarixində 1918-1920-ci illər bütün əvvəlki dövrlərə nisbətən ən yüksək inkişaf mərhələsi sayılır. Bu dövrün mətbuatı həm keyfiyyət, həm də kəmiyyət baxımından ölkə həyatının canlı salnaməsinə çevrildi. Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin rəsmi orqanı olan "Azərbaycan" qəzetinin başlıca məramı yenidən qurulmuş milli hökuməti müdafiə etmək, ölkənin ictimai-siyasi, iqtisadi və mədəni həyatını əks etdirmək idi. Qəzetin səhifələrində rəsmi dövlət qərarları, analitik məzmunlu materiallar dərc edilirdi. Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin xarici siyasətinə, onun əsas istiqamətinə təşkil edən Azərbaycan-Ermənistan münasibətlərinə qəzetin səhifələrində geniş yer ayrılırdı. Bu mənada "Azərbaycan" qəzeti qiymətli sənəddir. 1918-1920-ci illərdə "Azərbaycan" qəzetinin səhifələrində İrevan quberniyasında azərbaycanlıların soyqırımını sarsıdıcı mənzərəsi öz əksini tapmışdır. Minlərlə həmvətənimizin soyqırımını qarşısına məqsəd qoymuş ermənilərdən çəkdiyi qeyri-insani zülmü, çətinləşən vəziyyətini təsvir edən qəzet səhifələrini həyəcanlı oxumaq mümkün deyildir. Onların arxasında nə qədər müsibət, dəhşət, ölüm dayandığını təsəvvürə gətirmək qeyri-mümkündür.

1917-ci il Qafqaz təqviminin məlumatına görə İrevan quberniyasında müsəlmanların sayı 423123 nəfər idi. 1918-ci ilin yanvarından may ayına kimi, yeni türk qoşunları İrevan quberniyasına daxil olan qədr, burada ermənilər tərəfindən 300-dən çox müsəlman kəndi dağıdılmış, onların əhalisi isə qətlərə və zorakılıqlara məruz qalmışdır. İrevan quberniyasından müsəlmanlara qarşı erməni hərbi hissələrinin həyata keçirdiyi etnik təmizləmələrin məqsədi həmin ərazilərdə Osmanlı İmperiyasından olan erməni qaçqınlarını yerləşdirmək və gələcəkdə Ermənistan dövləti yaratmaq idi. Bu hadisələrə öz münasibətini bildiren "Azərbaycan" qəzeti 1918-ci il 25 sentyabr tarixli sayında yazırdı: "Rus ordusunun gedişindən sonra daşnaklar Zaqafqaziya müsəlmanları ilə əlaqələrini yenidən nəzərdən keçirmək və onlarla yaxşı münasibətlər qurmaq əvəzinə köhnə siyasətlərini davam etdirir. Cəbhəyə getmək əvəzinə erməni hərbi birləşmələri İrevan quberniyasının hüddudlarında qalır və yüzlərlə müsəlman kəndini atəş tuturlar, erməni qaçqınları isə zorla təmizlənmə ərazidə yerləşdirilir. Böyük Sürməli qəzası müsəlman əhalisindən təmizlənir. Naçıqvan şəhəri talana məruz qalır".

29 may 1918-ci ildə Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti İrevan şəhərini Ermənistan Ararat Respublikasına güzəştə getdi. Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti hökumətinin başçısı Fətəli xan Xoyski İrevan və ətrafındakı torpaqların ermənilərə verilməsi barədə Milli Şuranın 29 may 1918-ci il tarixli qərarından dərhal sonra Xarici İşlər naziri Məhəmməd Həsən Hacınskiyə müraciət etmişdir. Burada müstəqil respublika hökumətinin dövlət orqanlarının bütünü mübahisələri bitirdik, onun ul-timatumumuz qəbul edəcəklər və müharibəni dayandıracıqlar. Biz İrevanı onlara güzəştə getdik".

1918-ci il iyunun 4-də Batumda Osmanlı dövləti ilə Ararat Respublikası arasında bağlanmış müqaviləyə əsasən sonuncunun ərazisi 9 min km² müəyyən edildi. Yeni yaradılmış Ermənistan Ararat Respublikası Göyçə gölü ilə Osmanlı dövlətinin yeni sərhədləri arasındakı dar dağlıq ərazini əhatə edirdi, əhalisi isə cəmi 400 min nəfər idi. Onlardan təxminən 80 min azərbaycanlı idi. Müqavilənin VI bəndinə əsasən Ermənistan hökuməti öz ərazisində yaşayan müsəlman əhalisinin təhlükəsizliyini, azad inkişafını, ana dilində təhsil almaq, dini ayinlərini sərbəst icrasına şərait yaratmaq haqqında öhdəliklər götürürdü. Bu hadisəyə qiymət verən "Azərbaycan" qəzeti həmin ilin 25 sentyabr tarixli sayında yazırdı: "...ürək ağrısı ilə qədim müsəlman xalqının mərkəzi - İrevan şəhəri ermənilərə verildikdən sonra, daşnaklar nə qədər çətin olmasına baxmayaraq, Zaqafqaziya müsəlmanlarına qarşı düşmənciliyini unutmamışdılar, onlarla çalışmış yaxşı qonşuluq münasibətləri qurmalıydı. Lakin sonrakı hadisələr onu göstərdi ki, erməni dövlətində hakimiyyətə gələn "Daşnaksütun" partiyası keçmiş İrevan quberniyasının ərazisində yaşayan müsəlman əhalisinə qarşı soyqırımını siyasi

Tofiq NƏCƏFLİ

Cəbi BƏHRAMOV

Vəqif ABİŞOV

İlqar NİFTƏLİYEV

Rəşad RÜSTƏMOV

Akif VƏLİYEV

sətni dövlət səviyyəsində həyata keçirməyə başladı.

Tarix İnstitutunun əməkdaşı, tarix üzrə fəlsəfə doktoru Rəşad RÜSTƏMOV "Azərbaycan" qəzetinin səhifələrində Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin problemlərini işıqlandırılması (müasir dövr) mövzusunda məruzəsində diqqətə çatdırdı ki, "Azərbaycan" qəzetinin özəl xüsusiyyətlərindən biri onun Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti dövründə dövlət qəzeti kimi fəaliyyət göstərməsi olmuşdur. O, dedi:

"Ölkəmizin sovet qoşunları tərəfindən işğal edilməsi bu qəzetin nəşrinə müvafiq olaraq dayandırılmışdır. Azərbaycan müstəqilliyini bərpa etdikdən sonra qəzet yenidən fəaliyyətə başladı. Lakin tarixi yaddaşlarda "Azərbaycan" qəzeti uzun illər boyu Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin simvollarından biri kimi qalmışdır.

Onu da qeyd etmək lazımdır ki, qəzet AXC tarixinin müasir dövrdə populyarlaşması sahəsində çox mühüm işlər görmüşdür. Səhifələrində cümhuriyyət tarixinə dair böyük diqqət ayrılmışdır. Həm publisist, həm də elmi məqalələrə geniş yer vermişdir.

2018-ci il 26 sentyabrda "Azərbaycan" qəzetində dərc edilən "Azərbaycan ədəbiyyatı ölkədə hüquqi dövlətin yaradılmasına xidmət edir" başlıqlı məqalə bu səhifədə dərc edilmişdir. Həmin məqalədə Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti Nazirliyinin və Məhkəmə Palatasının yaranma prosesi öz əksini tapmışdır. Burada müstəqil respublika hökumətinin dövlət orqanlarının təşkilində rastlaşdığı çətinliklər və onların aradan qaldırılması məsələlərinə geniş yer verilmişdir. Müəllif haqlı olaraq yazır ki, milli kadrların azlığı bu sahədə əsas çətinliklərdən biri olmuşdur. Məqalədə Azərbaycan hökumətinin hüquqi dövlət yaradılması sahəsində fəaliyyətinə də toxunulmuşdur. Qeyd edək ki, bir sıra Avropa dövlətlərinin XX əsrin ortalarında, yaxud sonlarında qəbul etdiyi hüquqi dövlət ideyası artıq ötən əsrin əvvəllərində AXC liderlərinin diqqət mərkəzində olmuşdur.

Cümhuriyyət xadimləri hüquqi dövlət quruculuğuna müstəqil dövlətin yaradıldığı ilk gündən başlamışdılar. AXC-nin hüquqi dövlətin qurulmasına yönəlməsi bu fəaliyyəti Müseyib Kazımovun məqaləsində də öz əksini tapmışdır. Müəllifin göstərdiyi kimi, hüquqi dövlətin yaradılması üçün əsas istiqbal Bəyannaməsi olmuşdur. Bu bəyannamədə elan edilmiş prinsiplər sonralar AXC vətəndaşlarının hüquqlarının müdafiəsini təmin edən bir çox qanunların işlənməsi üçün hüquqi baza rolunu oynamışdır. Bu proses Azərbaycanın bölshevik qoşunları tərəfindən işğal edilməsi nəticəsində dayandırılmışdır.

2008-ci il 27 avqust nömrəsində dərc olunmuş Şamil Əfəndinin "Taleyimizin aynası" adlı məqaləsi 1917-1920-ci illər Azərbaycan mətbuatının tarixinə həsr edilmişdir. Müəllif həmin dövrün mətbuat orqanlarının əsasən siyasi xarakter daşıdığı və əsas vəzifəsinin təmsil etdiyi siyasi ideologiyaların kütlələr arasında yayılmasından ibarət olduğunu diqqətə çatdırmışdır.

Məqalədə həmçinin AXC dövründə mövcud olmuş problemlərdən və onların həllində milli mətbuatın dövlət orqanları ilə birgə iştirakından bəhs edilmişdir.

diğini və əsas vəzifəsinin təmsil etdiyi siyasi ideologiyaların kütlələr arasında yayılmasından ibarət olduğunu diqqətə çatdırmışdır.

Məqalədə həmçinin AXC dövründə mövcud olmuş problemlərdən və onların həllində milli mətbuatın dövlət orqanları ilə birgə iştirakından bəhs edilmişdir.

Sentyabrın 17-də Bakıya daxil olan Azərbaycan hökuməti yaranan qarşıdurmanın milli qırqın səviyyəsinə qalxmasına imkan vermədi.

Xalqımızın bu bayram əhvali-ruhiyyəsinə toxunan "Azərbaycan" qəzeti yazırdı: "Bizim də həyatda yaşamağa hüququmuz vardı. Hər bir zirehli məşin, hidroplan, aero-planet, məftill çəpər, mina və sair texniki qurğu, heç bir ingilis, heç bir qüvvə və onların havadardları tarixi təbii axarına mane ola bilmədi. Bakının 50 minlik qoşun və texnika ilə birlikdə kiçik bir qüvvənin həmləsi qarşısında sükuət başqasının fəlakəti üzərində öz xoşbəxtliyini qurmaq istəyənlər ibrət dərsi ölməlidir".

Paytaxtın gəri alınmasından sonra mətbəəsi 1918-ci ilin 31 martında dağıldı. "Açıq söz", "Bəsirət", "Kaspi" və bir çox qəzetlər öz fəaliyyətini bərpa etdi.

Azərbaycan paytaxtının türk əsgərinin köməyi ilə azad edilməsi Azərbaycan xalqına sonsuz sevinc gətirdi. Ordu komandanlığı sentyabrın 16-da bu təntənəli tarixi qeyd etmək üçün əmr verdi, hərbi hissələrin paradını, rəsmi keçidini təşkil etdi.

Qəhrəman əsgərlərin əhatəsində rəsmi keçidin təşkil olunduğu yerə gələn Xəlil və Nuru paşalar, Əliqə Şaxlinski, Həbib bəy Selimov, Nazim bəy Ramazanov xalq tərəfindən böyük sevgi, sonsuz təşəkkür hissələri, həmrəylikdən doğan şüurlarla qarşılandı.

Qafqaz İslam Ordusu komandanı Nuru Paşa öz xatirəsində gənc Azərbaycan Cümhuriyyətinin bir çox məsələlər kimi, mətbuatın vəziyyətinə də toxunaraq yazırdı: "Bakıda "Azərbaycan" namında bir türk-cə (rəsmi hökumət qəzetəsi) və bir də rusca qəzet nəşr edilirdi. Bu qəzetlər mövqə komandanlığından bir sensor heyət tərəfindən müraciət edilirdi".

Fətəli xan Xoyskinin rəhbərlik etdiyi milli hökumət üzvləri ilə yanaşı, Qafqaz İslam Ordusunun komandanlığı əhali ilə ünsiyyəti artırır, onların problemləri ilə yaxından tanış olur, hətta Nuru Paşanın qəbul saatları ilə bağlı qəzetlərdə elanlar dərc edilirdi.

Bütün bu tədbirlərlə yanaşı, ordu komandanlığı ətraf rayonlara səfər edir, xalqı birbaşa təmas qururdu. Nuru Paşanın növbəti səfərlərindən biri oktyabrın 5-də Qubaya oldu. Səfərlə bağlı reportaj dərc edən "Azərbaycan" qəzeti yazır ki, ruhani-ber başda olmaqla bir neçə min əhali Paşa cənablarının böyük sevgi və coşqu ilə qarşılayırdı.

Azərbaycanın istiqalata qovuşması üçün böyük fədakarlıqlar göstərən, Bakı azad olduqdan sonra "Baku" ləqəbini götürmüş Mürsəl Paşa qəzetlərin verdiyi məlumatla görə, şəhər xəstəxanalarına gedib yarı

əsgərlərə baş çəkib, onlara bütün, təsbeh paylayıb, vəziyyətləri ilə maraqlanıb. Bütün bu addımlar insanlarda orduya inam, sevgi yaradır, əhali rahat dolanır, asudə fəaliyyət göstərirdilər.

Türk əsgəri ilə Azərbaycan oğullarının çiyin-çiyinə verib vətənin istiqalını qorumağı, müstəqil milli ordumuzun formalaşmasını istəməyən qüvvələr isə şayiələr yayır, Türkiyə Ordusunun tezliklə geri çəkilməyi barəsində danışırdılar. Bu cür məlumatların yayılmasının qarşısını almaq üçün Nuru Paşa qəzetlərdə çıxış etməyə məcbur olurdu: "Mənə çatan məlumatlara görə bəd niyyətli insanlar Azərbaycanı Osmanlı hökumətinin qoşunlarının geriyə - Türkiyəyə qaytarılmasına dair şayiələr yayırlar. Osmanlı dövlətinin hazırda Azərbaycan ərazisində olan bir qrup əsgərə ehtiyacı yoxdur. Hərbi hissələrin yeniləri ilə əvəzlənməsi, xidmət yerlərinin dəyişdirilməsi heç də qoşunların geri çəkilməsi demək deyil. Tanrıya şükür ki, Azərbaycan hər cür düşmən niyyətlərinə duruş gətirmək üçün kifayət qədər güclüdür və gələcəkdə də bu cür olacaqdır".

Məqsədi şəkildə yayılan bu cür şayiələrə baxmayaraq Bakı öz rahat həyatını yaşayır, şəhərdə milli ab-hava hökm sürürdü.

Gəncədə milli zabıt məktəbinin açılışına xüsusi diqqət yönəldən "Azərbaycan" qəzeti milli hərbi kadrların hazırlanmasının əhəmiyyətini xüsusi vurğulayıb, tədbirdən irihəcmli reportaj çap edərək bu barədə xüsusi məqalə tariximiz və millətimize üçün nə qədər böyük əhəmiyyət daşıdığını qeyd edirdi.

Azərbaycan müstəqilliyinin təmini üçün ordu quruculuğuna önəm verən milli mətbuat orqanlarında əsgərlərin hər bir insan üçün xüsusi əhəmiyyət daşıdığı, islamın da vacib şərtlərindən olduğu qeyd olunur, bu yöndə təbliğata önəm verildirdi.

Birmanəli qeyd etmək olar ki, cümhuriyyətin şərfəli tarixini özündə yaşadan "Azərbaycan"ın fəaliyyət istiqamətləri Qərb mətbuatının əsas prinsipləri üzərində qurulub. Müstəqilliyin qorunması qəzetin əsas qayəsi olub.

1920-ci il yanvarın 14-dən etibarən Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti müstəqilliyini Avropada təsdiqindən sonrakı dövrlər "Azərbaycan" üçün yeni şanslar yaratdı. Amma təəssüf ki, bu dövr qısa oldu və 1920-ci il aprelin 28-i müstəqil Azərbaycan Rusiya tərəfindən işğal altına alındı.

Elmi konfransda Tarix İnstitutunun slaydında əksini tapmış "Azərbaycan" qəzeti ilə bağlı olduqca maraqlı, zəngin materiallar da nümayiş etdirildi. Həmin slaydlar hazırlayan Tarix İnstitutunun əməkdaşı, tarix üzrə fəlsəfə doktoru Elmar MƏHƏRRƏMOV dedi:

- Mən bu qəzetin daimi oxucusuyam. Düşünürəm ki, "Azərbaycan"ın fəaliyyətini nə qədər geniş, mövzularının ehatəli olduğunu yalnız onu gündəlik oxuyanlar bilər.

Ona görə də slaydımızda yalnız institutumuzda aid olan, fəaliyyətimizlə əks etdirən, yaxud bu qəzetdə verilmiş ayrı-ayrı əməkdaşlarımızın məqalələrini yerləşdiririk. Burada "Azərbaycan" qəzetinin bütün fəaliyyətini - həm bugünkü, həm də öz tarixinə, öz kökünə münasibətini əks etdirməyə çalışırıq. Vaxtaşırı bu qəzetin ilk nömrələrinə müraciət etməsi, çox maraqlı məlumatlar verməsi diqqətləyiqdir.

Bizim slaydda da "Azərbaycan" qəzetinin 1918-ci ildən bugünə qədərki bütün fəaliyyəti əhatə olunub. Mən başlanmış qəzetin tarixi və bu günün haqqında təsəvvürü yaradır. Slaydda cümhuriyyətin yaranması ilə bağlı sənəd, ölkəmizin o dövrdə çəkilməsi və Fransada da təqdim olunmuş xəritəsini yerləşdirmişəm. Həmin xəritə ki, ölkəmizin XX əsrin əvvəllərində geniş ərazilərə malik olduğunu göstərir. Sovet hökuməti Azərbaycanı hakimiyyəti ələ keçirdikdən sonra torpaqlarımızın bir hissəsində ermənilərə dövlət yaratdı, bir hissəsini Gürcüstana və bir hissəsini Rusiyaya verdi.

Slaydımızda "Azərbaycan" qəzetinin Azərbaycan, həm də sonra rus dillərində dərc olunmuş ilk nömrələri, ilk redaktorları Ceyhun Hacıbəyli, Şəfi bəy Rüstəmova, Uzeyir bəy Hacıbəyli haqqında geniş məlumatlara yer verilib.

Bu mətbu orqan Azərbaycan yenidən müstəqilliyinə qovuşduqdan sonra fəaliyyətini davam etdirdi. Ulu Öndər Heydər Əliyevin hakimiyyətə gəlişi, həmin dövrdə həyata keçirilən işlər, dövlətin həm xarici, həm də daxili siyasəti ilə bağlı "Azərbaycan" qəzetinin səhifələrində dərc olunmuş əhəmiyyətli yazılar və tarixi şəkillər qalır. Həmin materialları slaydımızda yerləşdirmişəm.

İlahm Əliyevin hakimiyyətə gəlməsi və Ulu Öndər Heydər Əliyevin siyasətini davam etdirməsi, dövlətimizin istər beynəlxalq aləmdə qazandığı uğurlar, istərsə də sosial, iqtisadi, mədəni sahələrdə yüksək tərəqqiyə nail olması "Azərbaycan" qəzetində geniş işıqlandırılır. Tariximizi əks etdirən həmin materialları da slaydımızda əks etdirməyə çalışmışam.

Tədbirin sonunda Bəxtiyar SADIQOV Tarix İnstitutuna "Azərbaycan" qəzetinin cümhuriyyət dövründə dərc edilmiş nömrələrini elektron variantda, Yaqub MAHMUDOV isə qəzetə institutun nəşrlərini - "Nadir şah Əfşar: tarixi gedişini dəyişdirən dahi sərkərdə", "Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti xadimlərinin dövlətçilik fəaliyyətinin Tiflis dövrü" və "Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin tarixi Hindistan Milli Arxivinin sənədlərində" kitablarını təqdim etdi.

Dövlətin təhlükəsizliyi və milli maraqlar hər şeydən üstün olmalıdır

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin İctimai-siyasi məsələlər üzrə köməkçisi Əli Həsənov ötən il Gəncədə baş vermiş terror aktlarının ildönümü ilə bağlı KİV-ə xüsusi açıqlama verib. AZƏRTAC açıqlamada deyilir:

- Azərbaycan dövlətçiliyinə qarşı qəsd aktı kimi dəyərləndirilən Gəncə hadisələrindən bir il ötür. Ötən müddətdə aparılmış istintaq tədbirləri nəticəsində ortaya çıxan faktlar bir daha təsdiqlədi ki, Gəncə hadisələri bezi dövlətlərin radikal klerikal dairələrinin, separatçıların və ölkə daxilində siyasi fəaliyyət pərdəsi altında şəxsi ambisiyalarını həyata keçirmək istəyən qrupların dövlətə və milli maraqlarımıza qarşı birgə mərkəzi təxribatı idi. Mediada, xüsusən sosial mediada geniş yayılmış məlumatlardan görünür ki, həmin qüvvələrin ötən il reallaşdırmağa çalışdığı sənətinin püç edildiyi, vətəndaşlarımızın dövlətçiliyin keşiyində durduğunu nümayiş etdirdiyi Gəncə hadisələrindən ildönümü ilə əlaqədar üzvlərinin əksəriyyətini Azərbaycanın keçmiş vətəndaşları təşkil edən, radikal islamçı qruplaşmalardan biri yenidən fəallaşdı. Qruplaşmanın sosial şəbəkələrdəki səhifə və profillərində, habelə bezi dövlətlərin klerikal dairələri tərəfindən idarə olunan saytlarda fəallaşması birnəməli olaraq ifrat dini radikallığın, fundamentalizmin dəstəklənməsi kimi dəyərləndirilə bilər.

Dini şüarlarla pərdələnən, təxribatçı, niyyətli dövlətə xalq arasında inamsızlıq, mümkün olarsa düşmənçilik toxumları səpmək olan bezi internet resurslarında Gəncədə törədilmiş terror aktının əsas personajı, Rusiya vətəndaşı Yunis Səferovun Suriyada döyüşlərdə iştirakını təsdiqləyən kədrat nümayiş etdirilir və onu esli "qəhrəman" kimi populyarlaşdırmağa cəhd olunur, xanımının hadisədən dərhal sonra etdiyi müjəziqə təkrar-təkrar yayımlanır. Təəssüf doğuran odur ki, özərlərinin demokrat və dünyəvi dövlət tərəfdarı olduqlarını iddia edən bezi müxalifət liderləri və fəalları da terroru təşviq edən belə bir kampaniyaya dəstək verir, ifrat ekstremizmi özünə ideologiya seçmiş xarici qruplaşmaların istifadə etdiyi şüarları təkrarlayır, bu səpkidə çağırışlar səsləndirir, ölkəmizin çoxəsrlik dini dözümlülük mühtini, tolerant imicini şübhə altına alırlar.

Bir sözlə, demokratiya dəyərlərinə sadıq olduğunu iddia edən bu tipli müxalifətin əslində həmin dəyərlərə qənim kənlələri, radikalizmi, ifrat dini fundamentalizmi dəstəklədiyi göz önündədir. Belə olan halda, həmin müxalifətə, görəsən, hansı Azərbaycan gərəkdir? Dünyanın inkişaf etmiş ölkələri sırasında yer alan, sabit, qüdrətli və demokratik Azərbaycan, yoxsa Sudan, Somali, Liiviya, Suriya və s. ölkələr kimi amansız daxili savaşın, qanlı xaosun, faciəvi vətəndaş qarşıdurmasının və terror qruplaşmalarının süsyan etdiyi poliqon? Bəlkə onlar Azərbaycan orta əsrlərin qaranlıq dövrünə qayıtmaq, ölkəmizi şəriət qanunları ilə idarə olunan makana çevirmək istəyirlər?..

Ötən il iyul ayının 3-də axşam Gəncə Şəhər İcra Hakimiyyətinin başçısına qarşı sui-qəsd törədən birinin cinayətinin terror xarakterli, cinayət törədəninin xarici vətəndaş olduğu, Azərbaycan dövləti tərəfindən sanksiyalaşdırılmayan döyüş əməliyyatlarında iştirak etdiyi məlumdur. Yerli və xarici mediada dərc olunmuş materiallarda Y.Səferovun həyat yoldaşının bir neçə dəfə yayımlanmış videomüjəziqlərində onun bu əməli şəxsi motivlərlə, qisas naminə və ya beziyərlərinin iddia etdiyi kimi, "sosial zülmə" qarşı etiraz olaraq deyil, məhz xaricdə qanunsuz silahlı birləşmələrin tərkibində döyüşdə iştirak etdiyi, "ideallar" naminə, yeni Azərbaycanı "şəriət dövləti yaratmaq" üçün töhrətdi və bəlli olub. Gəncədə terakt baş verəndən dərhal sonra radikal dini fundamentalizmi təbliğ edən Facebook səhifələri və saytlar, habelə Vətəne xəyanət ittihamı ilə mühakimə edilmiş separatçılarla bağlı kütləvi informasiya vasitələri Yunis Səferovun yeni "Gəncəbasar qisasçısı", "qəhrəman" elan etməyə tələsdilər. Bu dəfə də onlara Avropadakı anti-Azərbaycan müxalifəti və onların rəhbərlik etdiyi internet kanallarından, orada yaşayan antimillilərsindən kömək gəldi. Rusiya və di-

gər xarici ölkələrdə separatçı kimi "adsan qazanmış" çevrələr də cinayətkarın müdafiə komitəsinə yaradılış xarici dövlət rəsmilərinə müjəziqə etdilər.

Xatırladım ki, bu teraktın bir ay əvvəl, 2018-ci il mayın 28-də ABŞ-ın nüfuzlu "Foreign Policy" nəşri "Gəncə keçidi"nin Qərbi üçün əhəmiyyəti haqqında yazı dərc edərək baş verəcək təxribat haqqında xəbərdarlıq etdi. Bu gün terror təbliğ edən radikalizmin və onların havadarlarının yenidən fəallaşması, Azərbaycana təhdidlər ünvanlamaları isə Gəncə hadisələrinin ildönümü ilə yanaşı, TANAP-ın istifadəsi verəcəyi vaxta təsadüf edir. Qərbi deyil ki, Azərbaycan dövləti və onun müstəqil siyasetinin əleyhinə son dövrlərdə Ermənistan, bezi dövlətlərdəki klerikal dairələr, ekstremistlər, xarici ölkələrə qaçmış, sadəcə, pula və məişət rahatlığının təminatına can atan bezi azərbaycanlılar tərəfindən aparılan təmərkişməsi, təhlükəli ideoloji təxribat bu günlərdə yenidən canlanıb.

Demokrat və dünyəvi olduqlarını vürğulayanlar mövqə və demokrat prinsipliliyi nümayiş etdirərək bu tipli anti-Azərbaycan dairələrinin və onların ölkəmizdəki uzaqlarının qınamaq əvəzinə, terror aktlarına görə həbs olunmuş şəxsləri qəhrəmanlaşdırır, merkantil maraqların təminatı, yeni maliyyə imkanları əldə etmək naminə onları vicdan məbusu elan edərək xüsusi siyahılara salır, azadlığa buraxılmalarına çalışırlar. Yaxın Şərqi və Şimali Afrikada son illərdə baş verən proseslər göstərdi ki, hər hansı cəmiyyətdə özünü "müxalifət" adlandıran qrup və kəsimlər terrorçunu, yaxud terrorçuları qəhrəman kimi təqdim etməyə, terroru mifləşdirməyə başladığıda cəmiyyət və dövlət belə təhlükəli fəsada qanun çərçivəsində sərət reaksiya verməz, hadisələr təhlükəli məcraya yönəlir, ideoloji təxribat vətəndaş müharibəsi, terrorun tügen etməsi ilə nəticələnir.

Dövlətin təhlükəsizliyi və milli mənafeələr heç bir zaman, heç bir vəchə və ya şərtlə müzakirə mövzularına çevrilməməlidir. Bəhs etdiyim dəyərlərə kiçik də olsa, təhdid yaranarsa, hər bir azərbaycanlı vətəndaş mövqeyini, milli iradəsini ortaya qoymalıdır. Mövcud həssas vəziyyətdə cəmiyyətimiz qətiyyət və səyqlilik, vətəndaşlarımız milli dövlətçilik naminə sığdırılması nümayiş etdirməlidir. İctimai rəyə təsir imkanları olan ziyallığımız daha düşünülümüş şəkildə və həssas davranaraq konkret insanlara bəslənən müjəziqə Vətənin mənafeələri və dövlətin maraqlarını bir-birindən fərqləndirməlidir.

Bakıda "Azərbaycan mədəni irsi Luvr Muzeyində" adlı sərgi təşkil olunub

UNESKO-nun Ümumdünya İrs Komitəsinin 43-cü sessiyası çərçivəsində Azərbaycan Xalça Muzeyində "Azərbaycan mədəni irsi Luvr Muzeyində" adlı sərgi təşkil olunub.

AZƏRTAC xəbər verir ki, sərgi iyulun 3-dən sentyabrın 30-dək davam edəcək. Dünya şöhrətli Luvr Muzeyinin daimi ekspozisiyasında sərgilənən üç nədir eksponat ilk dəfə olaraq Bakıda nümayiş etdirilir.

Mədəniyyət naziri Əbülfəz Qarayev sərginin açılışında çıxış edərək bildirdi ki, Xalça Muzeyi ilə Luvr Muzeyi arasında əlaqələr yüksək səviyyədədir. Luvr və dünyanın digər muzeylərindəki eksponatların sırasında Azərbaycanla bağlı kifayət qədər çoxlu əşyalar nümayiş etdirilir. Xalça Muzeyində Luvrda saxlanılan üç Azərbaycan xalçası nümayiş olunur. "Biz, həmçinin ona görə sevinirik ki, Luvr kimi muzeydə Azərbaycan xalqına aid olan bu xalçaların saxlanması faktı mövcuddur. Mərasimə gələn nüfuzlu qonaqların bunu görməklə həm də zəngin mədəniyyətimizin şahidi olurlar", - deyir Ə.Qarayev əlavə edib.

Tədbirdə çıxış edən Fransanın Azərbaycanı səfəri Orelia Buşez bildirdi ki, bu, hər iki dövlət arasında əməkdaşlığın inkişafının

göstəricisidir. Luvr və Xalça Muzeyi arasında olan bu nadir tədbir hamı üçün çox maraqlıdır və bu gün bu qeyri-adi xalçaları keşf edirik. Bu tədbir Parislə Bakı arasında olan münasibətləri nümayiş etdirir. Azərbaycan Xalça Muzeyinin direktoru Şirin Məlikova və Xalça Muzeyi arasında əməkdaşlığın bariz nümunəsi kimi əhəmiyyətli layihələrdən söz açdı. O, bugünkü tədbirin Luvr Muzeyi ilə ilk birgə layihə olduğunu deyib və sərgidə XVIII əsrin sonu - XX əsrin əvvəllərinə aid nadir Azərbaycan xalçalarının nümayiş olunması haqqında məlumat verib. Vürğulanıb ki, layihə "Azərbaycan Respublikasında xalça sənətinin qorunması və inkişaf etdirilməsinə dair 2018-2022-ci il-

lən üçün Dövlət Proqramı"nın həyata keçirilməsi istiqamətində Azərbaycan Xalça Muzeyinin töhfəsidir. Sərgi Mədəniyyət Nazirliyi, Xalça Muzeyi, Fransanın Azərbaycandakı səfirliyi, Luvr Muzeyi, Azərbaycan Sənət İnstitutu və "Silk Way West Airlines" QSC-nin təşkilatçılığı ilə həyata keçirilib.

UNESKO-nun Ümumdünya İrs Komitəsinin 43-cü sessiyasında milli mülkiyyətlərə aid məsələlər müzakirə edilib

UNESKO-nun Ümumdünya İrs Siyahısına salınan mədəni mirasın qorunma vəziyyəti haqqında hesabat dinlənilib

Bakıda UNESKO-nun Ümumdünya İrs Komitəsinin 43-cü sessiyası iyulun 3-də milli mülkiyyətlərə aid məsələlərin müzakirəsi ilə işini davam etdirib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, sessiyanın növbəti gündə UNESKO-nun Ümumdünya İrs Siyahısına salınan mədəni mirasın qorunma vəziyyəti haqqında hesabat dinlənilib. Tədbiri açan sessiyanın təşkilat komitəsinin sədri, Azərbaycanın Mədəniyyət naziri Əbülfəz Qarayev müzakirə olunacaq hesabatdan danışıb və hər kəsi müzakirələrdə fəal olmağa çağırıb.

Sessiyada iştirakçı ölkələrin nümayəndələri Asiya-Sakit okean regionunda yerləşən mədəni mirasın real vəziyyətindən söz açılıb. Tədbirdə Norveç, Braziliya, Macarıstan, Tanzaniya, Küveyt, Qvatemala, Tunis, Avstraliya, Azərbaycan, Çin və digər ölkələrin təmsilçiləri təqdim olunan hesabatla bağlı fikirlərini bildirdilər.

Strateji üstünlük qiymətləndirilməsinin vacibliyindən və bu istiqamətdə görülən işlərdən söz açılıb. Bildirilib ki, dialoq qurulması üçün belə hesabatlar mühüm əhəmiyyət daşıyır. Bütün layihələrin monitorinq qrupunun tövsiyəsi əsasında həyata keçirilməlidir. Elektrik stansiyaları bufer zonadan kənardə inşa edilməlidir. İqtisadi inkişaf və ətraf mühit arasında əlaqə ilə bağlı müxtəlif fikirlər mövcuddur. Bunlar qarşılıqlı şəkildə müzakirə olunmalıdır.

Azərbaycan Kubu və Çin Asiya-Sakit okean regionunda yerləşən mədəni mirasın qorunması istiqamətindəki təkliflərini dəstəkləyib. Su və hava mənbələrinin çirklənməsinin qarşısını almaq üçün qoruyucu tədbirlər həyata keçirilməlidir.

Günün birinci yarısında Hindistan ilə Banqladəşin sərhədində yerləşən, dünyanın ən böyük manqrov meşəsi olan Sundarbanda elektrik stansiyasının tikintisinə dair müzakirələr aparılıb. Bildirilib ki, Banqladəş hökumətinin apardığı bu tikinti ətraf mühitə və milli irşə böyük təhlükədir. Bununla bağlı bir çox ölkələr öz fikirlərini və təkliflərini səsləndiriblər.

Qeyd edək ki, meşənin Hindistandakı hissəsi milli park elan edilib və 1997-ci ildə UNESKO-nun Ümumdünya İrs Siyahısına salınıb.

Bu məsələ ilə bağlı işçi qrup yaradılıb və onlar gün ərzində Sundarbanda elektrik stansiyasının tikintisi ilə bağlı hesabatın müvafiq bəndinə dəyişiklik edəcəklər və bu məsələyə yenidən baxılacaq.

Sessiyada üzv ölkələr müzakirələr zamanı diqqətə çatdırıblar ki, milli parkların qorunması ilə əlaqədar mənbələrin çirklənməsi məsələləri diqqətdə saxlanılmalı, qoruyucu tədbirlər görülməlidir. Küveyt, Zimbabve, Avstraliya, Kubu və Çinin dəniz dibinin dərinləşməsi, monitorinq, təhrərin idarəçilik planı və milli parklarda qorunan heyvanlarla bağlı əlavə tədbirlər həyata keçirilməlidir.

Sonra gündəliyə uyğun olaraq Vyetnamda Phong Nha Ke Bang milli parkı ilə bağlı məsələ müzakirə edilib. Vürğulanıb ki, parkda tikinti işlərinin aparılması planlaşdırılıb və bu, ərazidə flora və faunaya mənfi təsir göstərə bilər. Milli parkın Ümumdünya İrs Komitəsi tərəfindən nəzarətə götürülməsi üçün bəzi addımların atılması təklif edilib. Vyetnamın təmsilçisi çıxışı zamanı bildirdi ki, bu mövzuda təhdidlərin yaranmaması üçün komitə ilə razılıq əldə olunub. Üzv ölkələr Vyetnam qabaqdaşlıq tədbiri görməsinə müsbət qiymətləndirib və təklifləri dinlənilmədikdən sonra müvafiq qərar qəbul olunub.

Asiya-Sakit okean regionunda yerləşən mədəni mirasın real vəziyyətinin müzakirəsi zamanı da Avstraliya, Hindistan, İndoneziya və Yaponiyanın meşə massivlərinin Ümumdünya İrs Komitəsinin siyahısına daxil edilməsi ilə bağlı məsələ müzakirə olunaraq müvafiq qərar qəbul edilib.

Daha sonra Kanadada Meşə Öküzü Milli Parkının dağılmaq üzrə olması haqqında məsələyə baxılıb. Milli park ərazisində yaşayan yerli icmanın nümayəndəsi bu məsələyə xüsusi diqqətin ayrılmasını xahiş etdi.

Bundan başqa, Latin Amerikasının Karib regionunun milli parklarının mühafizəsi məsələləri də müzakirə olunub.

Günün ikinci yarısında işini davam etdirən sessiyada arab dövlətləri regionunda qarışıq irşə bağlı hazırlanmış qərar müzakirəsi qəbul edilib. Sonra Şimali Makedoniyadakı Oxrid gölü və onun ətrafında təbii-mədəni duruma olan təhdidlər geniş müzakirələrə doğurub. Bununla bağlı Dünya İrs Komitəsinin hazırladığı hesabat dinlənilib. Hesabatda vürğulanıb ki, urbanizasiyanın və turizmin inkişafı, gölün ətrafındakı monastır-kilsənin yeni tikilən binalar tərəfindən sıxışdırılması həmin ərazinin qorunmasını təhdid edir. Hələ 40-cı, 41-ci sessiyalarda qərar qəbul edilmişə, Oxrid gölü ilə bağlı konservasiya işləri lazımlıca aparılmayıb. Çıxış edən ölkələrin nümayəndələri Şimali Makedoniyaya vəziyyəti düzəltmək üçün daha bir müddət vaxt verilmasını təklif ediblər. Vürğulanıb ki, eger Dünya İrs Komitəsinin tövsiyələri nəzərə alınmasa, o zaman Oxrid gölü təhlükə ilə üzləşən obyektler siyahısına daxil ediləcək.

Sessiyada Tanzaniya və Tunisdəki unikal təbii mühtinin və arxeoloji zonanın qorunması da müzakirə edilib.

Maraq doğuran növbəti məsələ Qazaxıstandakı Xoca Əhməd Yasəvinin məqbərəsi ətrafında bufer zonanın vəziyyəti ilə bağlı olub. Qırğızstan və Azərbaycan nümayəndələri Türkünstan şəhərində görülən abadlıq işlərinin abidəyə heç bir zərər verməyəcəyini vürğulayıblar. Qazaxıstan hökumətinin gördüyü işlər müsbət qiymətləndirilib, tikinti işlərinin məqbərədən kənardə aparıldığı təsdiq edilib. Bu abidənin təhlükə siyahısına daxil edilməsinə ehtiyac olmadığı vürğulanıb.

Müzakirə zamanı İCOMOS təmsilçisi tövsiyə etdi ki, Xoca Əhməd Yasəvi məqbərəsi ətrafında konservasiya zonası genişləndirilsin. Beynəlxalq Memarlar İttifaqının nümayəndəsi Türkünstan şəhərinin inkişafı ilə bağlı məqbərəni qorumağın vacibliyini vürğulayıb və sonra təkliflər hazırlanan qərar layihəsində nəzərə alınıb.

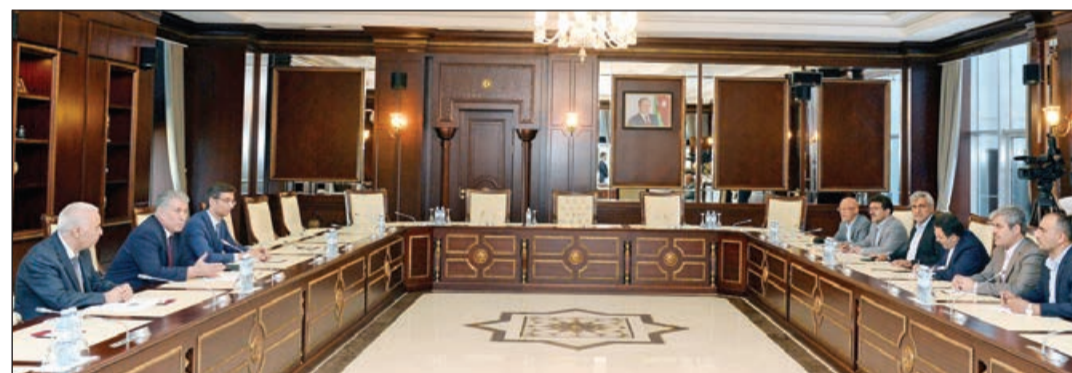
Sessiya sabah öz işini davam etdirəcək.

Azərbaycan ilə İran arasında bir sıra sahələrdə əlaqələr yüksələn xətlə inkişaf edir

Iyulun 3-də Milli Məclis Sədrinin birinci müavini, Müdafiə, təhlükəsizlik və korrupsiya ilə mübarizə komitəsinin sədri Ziyafət Əsgərovun İran İslam Şurası Məclisinin nümayəndə heyəti ilə görüşü olub.

AZƏRTAC xəbər verir ki, birinci vitse-spiker Azərbaycanın İranla münasibətlərə böyük önəm verdiyini bildirib. Qeyd edib ki, Azərbaycan və İran dost və qardaş ölkələrdir. Xalqlarımız arasında tarixi, mədəni və dini bağlılıq mövcuddur. Azərbaycan öz dövlət müstəqilliyini bərpa etdikdən sonra ölkəmizin arasında etimadın yüksəlməsində Ümummilli Lider Heydər Əliyevin rolu böyükdür. Azərbaycan və İran prezidentlərinin qarşılıqlı səfərləri, keçirdikləri görüşlər əlaqələrimizin daha da möhkəmlənməsini sübut edir.

Vürğulanıb ki, siyasi, iqtisadi, mədəni, humanitar sahələrdə əlaqələrimiz yüksələn xətlə inkişaf edir. Ölkələrimiz arasında imzalanmış sənədlər əlaqələrimizin hüquq bazasını təşkil edir. Azərbaycan Cənubi Qafqazın ən inkişaf etmiş dövlətidir. Biz qonşu ölkələrə məhrəbən münasibətlər qurmağa çalışırıq. Ziyafət Əsgərov parlamentlərarası əlaqələrdən söz açaraq deputatlarımızın qarşılıqlı səfərlərini, beynəlxalq qurumlarda birgə fəaliyyətini təqdir edib. Bildirilib ki, qa-

nunverici orqanlar arasında əməkdaşlığın genişləndirilməsində hər iki ölkənin parlamentlərindəki dostluq qruplarının fəaliyyəti böyük əhəmiyyət kəsb edir. Milli Məclisin Sədri Oqtay Əsədovun və İran İslam Şurası Məclisinin Sədri Əli Ləricaninin rəsmi səfərləri parlament diplomatiyasının bariz nümunəsidir.

Parlament Sədrinin birinci müavini diqqətə çatdırıb ki, bu gün bizi bir problem narahət edir: Azərbaycan torpaqlarının Ermənistan tərəfindən işğal olunması. BMT, İslam Əməkdaşlığı Təşkilatı və digər mötəbər beynəlxalq qurumlarda münəqişənin həlli ilə bağlı müvafiq qərarlar qəbul edilib. Lakin Ermənistan bu qərarlara məhəl qoymur. O, Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münəqişəsinin həlli ilə bağlı İranın ölkəmizin ərazi bütövlüyünü dəstəklədiyinə görə təşəkkürünü ifadə edib.

İran İslam Şurası Məclisinin deputatı Qulamreza Tacgerdün qonaqpərvərliyə görə minnətdarlığını bildirdi. O, İran parlamentinin Sədri Əli Ləricaninin salamlarını Milli Məclisin Sədri Oqtay Əsədovə çatdırıb. İranlı deputat Azərbaycan parlamentini Sədrinin ötən il Tehrana və Urmiyaya səfərinə xoş təəssüratlarla yada salıb. Qonaq Azərbaycanın İran ətrafında yoxsuzluq müxtəlif sahələrdə əməkdaşlıqda maraqlı olduqlarını söyləyib.

İranlı deputat əlaqələrin inkişafında parlamentlərinin rolunu xüsusi qeyd edərək nümayəndə heyətlərinin qarşılıqlı səfərlərinin təcrübə və informasiya mübadiləsi baxımından önəmli olduğunu deyib.

Qulamreza Tacgerdün ölkələrimizin iştirak etdiyi "Şimal-Cənub neqliyyat dəhlizi" layihəsinin vacibliyindən danışıb. Qeyd edib ki, bu və digər müstəqil layihələrin ha-

"fövqəladə" sessiyaların keçirilməsi nəzərdə tutulmuşdur. Milli Məclis həmişə olduğu kimi normal iş qaydasında fəaliyyət göstərir. Milli Məclisin iyul ayının 15-dək keçiriləcək iclaslarında qeyri-adi bir şey xatırlamağın heç bir əsası yoxdur.

Milli Məclisin Mətbuat xidməti bir daha bezi Kütləvi İnformasiya Vasitələrinə müjəziqə edir ki, əsası olmayan, yoxlanılmamış məlumatlarla ictimaiyyəti yayındırmasınlar.

Milli Məclisin Mətbuat xidmətinin məlumatı

Son günlər bezi Kütləvi İnformasiya Vasitələrində Milli Məclisin iyul ayında təcili növbəndənkən sessiyanın çağırılması ilə bağlı yanlış xəbər yayılmışdır.

Bildiririk ki, hər il yaz sessiyası bitdikdən sonra Milli Məclisin qanunverici işlər planında olan və qanunverici təşəbbüsü subyektləri tərəfindən təqdim edilən qanun layihələrinin müzakirəsi üçün yay aylarında növbəndənkən sessiya çağırılır. Həmin növbəndənkən ses-

siya maksimum iyul ayının 15-dək - Milli Məclisin fətlə çıxdığı müddətədənkən davam oluna bilər. Bu il də hər il olduğu kimi Milli Məclisin növbəndənkən sessiyası çağırılmalıdır. Həmin sessiyanın iclaslarının gündəliyində daxil olan qanun layihələri üçün oxunuşdan keçməlidir.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin həyata keçirdiyi iqtisadi, sosial və digər sahələrdəki islahatların qanunvericilik baxımından təmin edilməsi

üçün Milli Məclisin növbəndənkən sessiyasında artıq üç ilas keçirilmişdir. Həmin məsələləri tamamlamaq üçün iyul ayındakı iclaslarda qanun layihələri ikinci və üçüncü oxunuşdan keçiriləcək. Növbəndənkən sessiyanın növbəti iclaslarının iyulun 9-da və 12-də keçirilməsi nəzərdə tutulur. Xüsusi ilə qeyd etmək lazımdır ki, ne Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasında, ne də ki, Milli Məclisin Daxili Nizamnaməsində "təcili" və yaxud

Bakı Konqres Mərkəzində UNESKO-nun Ümumdünya İrs Komitəsinin 43-cü sessiyası iyulun 3-də paralel iclaslarla işini davam etdirib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, "Mədəni irsin təsirinin qiymətləndirilməsini yenidən baxılması: İstanbul təcrübəsi" mövzusunda paralel iclasda Türkiyədə turizm və infrastrukturun inkişafından söz açılıb. Yeni tikililər, eləcə də urbanizasiya prosesinin ümumbəşəri dəyərlərə malik tarixi abidələrə mənfi təsiri barədə fikir mübadiləsi aparılıb.

UNESKO-nun Ümumdünya İrs Mərkəzinin direktoru

xanım Mitheld Rössler sessiyada təşkil edilən paralel iclasların maddi və mədəni irsin qorunmasına mühüm töhfə verəcəyini vürğulayıb.

Tədbirdə İCOMOS tərəfindən ümumdünya mədəni abidələri ilə bağlı hazırlanmış təlimat təqdim edilib və müzakirələr aparılıb.

UNESKO-nun Ümumdünya İrs Komitəsinin 43-cü sessiyanının iştirakçıları cari ilin aprelinde Türkiyənin İstanbul şəhərində mədəni abidələrinin qiymətləndirilməsinə həsr olunan seminarda irəliləyən təklifləri Bakı sessiyasında yenidən

nəzərdən keçiriblər. Türkiyənin UNESKO-dakı daimi nümayəndəliyinin rəhbəri Əhməd Altay Cengizler plenar iclasda İstanbuldakı qədim tarixi abidələrlə bağlı məlumat verib və ölkəsində tarixi mədəni irsin qorunması istiqamətində görülən işlərdən danışıb.

Növbəti plenar iclas çərçivəsində isə UNESKO-nun Ümumdünya İrs Komitəsinin bütöcə məsələləri üzrə işçi qrupunun iclası keçirilib.

İştirakçı dövlətlərin və Mədəni Mülkiyyətin Mühafizəsi və Bərpasının Öyrənməsi üzrə Beynəlxalq Mərkə-

zin (ICCROM), Təbii Mühafizəsi naminə Beynəlxalq Birliyin (IUCN) və Tarixi Yerlər və Abidələrin Mühafizəsi Şurasının (ICOMOS) nümayəndələrinin iştirakı ilə keçirilən tədbirdə iştirakçı dövlətlərin mədəni irsin qorunması məsələsinə üzrə Konvensiyada nəzərdə tutulan öhdəlikləri ilə bağlı irəliləyən təkliflər ətrafında müzakirələr aparılıb.

Iclasda UNESKO-nun Ümumdünya İrs Komitəsinin 2018-2019-cu il üzrə bütöcə hesabatı dinlənilib və qurumun 2020-2021-ci il üzrə bütöcəsi müzakirə olunub.

Heydər Əliyev Fondu paytaxtdakı uşaq müəssisələrinin sakinlərinə maraqlı və unudulmaz bir gün yaşatdı

mövsümünün ovqatını hiss etdilər, günəşli günlərin qayğısız anlarını yaşadılar.

Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyeva da övladı ilə birlikdə bu şənliyə qoşuldu.

Balacalara xas olan hədsiz səmimiyyət və sevinclə əyləndirilən uşaqların sakinləri və xüsusi qayğıya ehtiyacı olan uşaqlar müxtəlif oyunlarda, attraksonlarda iştirak etdilər, bu isti yay günündə hovuzda üzdülər, onlar üçün hazırlanmış müxtəlif əyləncə proqramları ilə maraqlı asudə vaxt keçirdilər, ətrafdakılarla sevincini bölüşdülər.

Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti uşaqlarla söhbət etdi, onlar üçün təşkil edilən bu şənliklə bağlı fikirləri ilə maraqlandı, hər biri ilə şəkil çəkirdi. Uşaq evlərinin, Daun Sindromlu Uşaqların Reabilitasiya Mərkəzinin və inteqrasiya təlimi internat məktəbinin sakinləri təəssüratlarını bölüşdülər, burada yeni dostlar qazandıqlarını söylədilər, iştirak etdikləri oyunlar, əyləndikləri attraksonlar barədə danışdılar. Bununla da xeyriyyəçiliyi, böyüməkdə olan nəslin hərtərəfli qayğı ilə əhatə olunmasını fəaliyyətinin prioritet istiqamətləri kimi müəyyən edən Heydər Əliyev Fondu paytaxtdakı uşaq müəssisələrinin sakinləri ilə görüşə növbəti hədiyyəsi ilə gəldi, onlara maraqlı və unudulmaz bir gün yaşatdı.

Fondun vitse-prezidenti Leyla Əliyeva uşaqlarla birgə rəqs etdi.

Hər bir uşağa Heydər Əliyev Fondunun hədiyyələri təqdim olundu. Şənlikdə 200-ə yaxın uşaq iştirak edirdi.

AZƏRTAC xəbər verir ki, institutun kollektivi Leyla Əliyevaya bu tibb müəssisəsinə gəldiyinə görə minnətdarlığını bildirdi.

Elmi-Tədqiqat Pediatriya İnstitutunun direktoru Nəsim Quliyev məlumat verdi ki, institutda 245 çarpayılıq 8 klinik şöbə və bir çox paraklinik bölmələr fəaliyyət göstərir.

Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti burada müalicə olunan uşaqlar və onların valideynləri ilə görüşdü, balacalara hədiyyələr təqdim etdi.

Azərbaycanda ilk yaradılan şəfa ocaqlarından biri olan bu tibb müəssi-

sesi bir əsrə yaxın vaxt ərzində ana və uşaqların sağlamlığının qorunması kimi mühüm və nəzərə alınmayan xidmət edir. Bu institutda həkim-mütəxəssislər və həkim-rezidentlər üçün müəssisələrdə təşkil olunur, burada təcrübə keçən həkim-rezidentlər ayda bir dəfə pediatriyanın müxtəlif mövzularında təqdimatlarla çıxış edirlər. Institutda respublikanın tibb müəssisələri üçün yüksəkixtisaslı mütəxəssislər və elmi işçilər hazırlanır. Yeni doğulanların 50 çarpayılıq reanimasiya və intensiv terapiya şöbəsi respublika üzrə reanimatoloji-neonatoloji mərkəz funksiyasını yerinə yetirir. Bu tibb müəssisəsi 1925-ci ildə 200 çarpayılıq uşaq xəstəxanasının bazasında təşkil olunub, 1927-ci ildə isə yenidən qurularaq Ana və Uşaqların Mühafizə İnstitutuna çevrilib. Institutda bir çox illər ərzin-

de pediatriya elminə və elmi kadrların hazırlanmasına böyük töhfə vermiş görkəmli alimlər çalışıb. Bu tibb müəssisəsi dünyanın aparıcı pediatrik səhiyyə müəssisələri ilə sıx əməkdaşlıq və təcrübə mübadiləsi aparır. Son illər ərzində hər il institutun bölmələrində 30 mindən çox uşağa tibbi xidmət göstərilir.

Heydər Əliyev Fondu respublikada ana və uşaqların sağlamlığının mühafizəsinə xüsusi diqqət yetirir. İndiyədək fondun dəstəyi və təşəbbüsü ilə çox sayda ambulator-poliklinika və stasionar tibb müəssisələri təmir və bərpa olunub, müasir avadanlıqlarla təchiz edilib.

Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyeva kollektive uğurlar arzuladı, burada müalicə olunanlara şəfa dilədi.

Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyevanın uşaqlara hədiyyəsi

İyulun 3-də Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyeva Səhiyyə Nazirliyinin Kübra Fəracova adlı Elmi-Tədqiqat Pediatriya İnstitutunda olub.

AZƏRTAC xəbər verir ki, institutun kollektivi Leyla Əliyevaya bu tibb müəssisəsinə gəldiyinə görə minnətdarlığını bildirdi.

Elmi-Tədqiqat Pediatriya İnstitutunun direktoru Nəsim Quliyev məlumat verdi ki, institutda 245 çarpayılıq 8 klinik şöbə və bir çox paraklinik bölmələr fəaliyyət göstərir.

Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti burada müalicə olunan uşaqlar və onların valideynləri ilə görüşdü, balacalara hədiyyələr təqdim etdi.

Azərbaycanda ilk yaradılan şəfa ocaqlarından biri olan bu tibb müəssi-

sesi bir əsrə yaxın vaxt ərzində ana və uşaqların sağlamlığının qorunması kimi mühüm və nəzərə alınmayan xidmət edir. Bu institutda həkim-mütəxəssislər və həkim-rezidentlər üçün müəssisələrdə təşkil olunur, burada təcrübə keçən həkim-rezidentlər ayda bir dəfə pediatriyanın müxtəlif mövzularında təqdimatlarla çıxış edirlər. Institutda respublikanın tibb müəssisələri üçün yüksəkixtisaslı mütəxəssislər və elmi işçilər hazırlanır. Yeni doğulanların 50 çarpayılıq reanimasiya və intensiv terapiya şöbəsi respublika üzrə reanimatoloji-neonatoloji mərkəz funksiyasını yerinə yetirir. Bu tibb müəssisəsi 1925-ci ildə 200 çarpayılıq uşaq xəstəxanasının bazasında təşkil olunub, 1927-ci ildə isə yenidən qurularaq Ana və Uşaqların Mühafizə İnstitutuna çevrilib. Institutda bir çox illər ərzin-

de pediatriya elminə və elmi kadrların hazırlanmasına böyük töhfə vermiş görkəmli alimlər çalışıb. Bu tibb müəssisəsi dünyanın aparıcı pediatrik səhiyyə müəssisələri ilə sıx əməkdaşlıq və təcrübə mübadiləsi aparır. Son illər ərzində hər il institutun bölmələrində 30 mindən çox uşağa tibbi xidmət göstərilir.

Heydər Əliyev Fondu respublikada ana və uşaqların sağlamlığının mühafizəsinə xüsusi diqqət yetirir. İndiyədək fondun dəstəyi və təşəbbüsü ilə çox sayda ambulator-poliklinika və stasionar tibb müəssisələri təmir və bərpa olunub, müasir avadanlıqlarla təchiz edilib.

Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyeva kollektive uğurlar arzuladı, burada müalicə olunanlara şəfa dilədi.

Azərbaycanda ilk yaradılan şəfa ocaqlarından biri olan bu tibb müəssi-

Heydər Əliyev Fondu valideyn himayəsindən məhrum olan uşaqların hərtərəfli inkişafı üçün mühüm layihələrə imza atır

Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyeva iyulun 3-də Bakıdakı 1 nömrəli körpələrin evinin sakinləri ilə görüşüb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Leyla Əliyevaya körpələrin evi haqqında məlumat verildi. Bildirildi ki, hazırda burada 3 yaşadək 16 uşaq var.

Leyla Əliyeva körpələrin evinin sakinləri ilə görüşdü. Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban Əliyeva və fondun vitse-prezidenti Leyla Əliyeva bu uşaq müəssisəsinin fəaliyyətini daim diqqətdə saxlayır, buradakı balacalara xüsusi qayğı ilə yanaşır, mütəmadi olaraq körpələrin evini ziyarət edirlər.

Heydər Əliyev Fondu valideyn himayəsindən məhrum olan uşaqların fiziki və mənəvi cəhətdən sağlam, dünyagörüşlü, bilikli, savadlı yetişməsi üçün mühüm layihələrə imza atıb. Fondun fəaliyyətində yeni körpələrin evi, uşaq bağçalarının inşası, mövcud olanların isə yenidən qurulması əsas yerlərdən birini tutur. Bütün bunlar sübut edir ki, fond gələcəyimiz olan uşaqların təlim-tərbiyəsinin ən yüksək səviyyədə təşkil istiqamətində Azərbaycan dövlətinin həyata keçirdiyi siyasətə mühüm töhfələr verir.

Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyeva kollektive uğurlar arzuladı, burada müalicə olunanlara şəfa dilədi.

Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyeva "Live Life" sərgisində yay təcrübəsi keçən tələbələrlə görüşüb

Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti, IDEA (Ətraf Mühitin Mühafizəsi Naminə Beynəlxalq Dialoq) İctimai Birliyinin təsisçisi və rəhbəri Leyla Əliyeva iyulun 3-də Heydər Əliyev Mərkəzində "Live Life" sərgisində olub və bu beynəlxalq sərgi layihəsi çərçivəsində yay təcrübəsi keçən tələbələrlə görüşüb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Leyla Əliyeva gənc rəssamların sərgidə nümayiş etdirilən əsərləri ilə tanış oldu.

Sərgi ilə tanışlıqdan sonra yay təcrübəsi məktəbinin iştirakçıları ilə xatirə şəklində çəkilirdi.

Qeyd edək ki, Azərbaycan Dövlət Rəssamlıq Akademiyasının fərqlənmiş 30 tələbəsi "Live Life" sərgisində iştirak edərək yay təcrübəsi keçir.

İyulun 6-dək davam edəcək yay təcrübəsinin mövzusu "Live Life" sərgisinin ideyası ilə səsli və vizual problemlərə, təbiətin qorunmasına, incəsənətin bu sahədə roluna dair ictimaiyyətin maarifləndirilməsinə diqqət cəlb edilməsinə nəzərdə tutur.

Layihədə iştirak edən tələbələr yaradıcılıq üçün zəruri baza

dəstləri ilə təmin olunublar. İştirakçılardan hər biri həvəsəndirici mükafat alacaq. Layihənin sonunda isə onların arasında üç qalib seçiləcək və mükafatlandırılacaq.

Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti, IDEA İctimai Birliyinin təsisçisi və rəhbəri Leyla

Əliyevanın təşəbbüsü ilə təşkil olunan "Live Life" sərgisi London, Paris, Berlin, Moskva və

Tbilisidə nümayişdən sonra Bakıya gətirilib və 2018-ci il sentyabrın 28-dən Heydər Əliyev

Mərkəzində təqdim edilir. Ekspozisiyada 200-dən çox əsər yer alıb.

Əlil sahibkarlar iqtisadiyyatda daha fəal olmaq istəyirlər

Sumqayıt şəhərində "Əlil Sahibkarlar Təşkilatı" İctimai Birliyi ilə BMT-nin Dayanıqlı İnkişaf Məqsədləri prinsiplərinə uyğun sahibkarlıq fəaliyyətinin təşviq edilməsi və əlilliyi olan şəxslər arasında işsizlik probleminin həllinə dair bu töbəqədən olan sahibkarlarla Milli Məclisin deputatı Tahir Mirkişili görüş keçirmişdir.

Görüşdə ölkəmizdə dövlət başçısının əlilliyi olan şəxslərə qayğısından, Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyevanın, Heydər Əliyev Fondunun əlilliyi olan şəxslərin həyatlarının yaxşılaşdırılması yönündə gördüyü tədbirlərdən, əlilliyi olan şəxslər üçün dövlət dəstəyinin daim gücləndirilməsindən, onların sosial müdafiəsi istiqamətində atılan addımlardan danışan Tahir Mirkişili sahibkarlıq, özünüməşğulluq sahəsində əlilliyi olan şəxslərin iqtisadiyyata daha çox inteqrasiyasına ehtiyac olduğunu vurğulamışdır. Bunun üçün dövlət orqanları ilə yanaşı, əlilliyi olan şəxslərin özlərini və sahibkarlıq subyektlərini

də aktiv olmalarının, təşəbbüs göstərmələrinin vacibliyini və bu məqsədlə peşə ixtisaslarını artırmaq üçün lazımı şəraitin olduğunu da vurğulamışdır. Müzakirələrə qatılan əlil sahibkarlar həyata keçirdikləri layihələrdən bəhs edərək onların yaradıcı işlərdə böyük potensiallarının olduğunu qeyd etmişlər. Hazırda uğurlu layihələr həyata keçirən əlilliyi olan sahibkarlar öz fəaliyyətlərini genişləndirmək üçün yeni

avadanlıqlara və binalara ehtiyacları olduqlarını bildirmişlər. Əlilliyi olan sahibkarların təkiif və istəklərinin müzakirə olunacağı qeyd edən Tahir Mirkişili bu istiqamətdə dövlət orqanlarının həyata keçirəcəyi layihələrdən bəhs edərək özəl sahibkarlıq subyektləri ilə də görüşlər keçiriləcəyini bildirmişdir.

Yasəmən MUSAYEVA,
"Azerbaycan"

Azərbaycanın Xarici İşlər naziri Peruya işgüzar səfərə yola düşüb

Azərbaycan Respublikasının Xarici İşlər naziri Elmar Məmmədovun rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti Peru Respublikasının Xarici İşlər naziri Nestor Popolizio Bordalesin dəvəti ilə Lima şəhərinə səfərə yola düşüb. Bu barədə AZƏRTAC-a Xarici İşlər Nazirliyinin mətbuat xidmətindən məlumat verilib.

Nazir Elmar Məmmədov iyulun 5-6-da Limada keçiriləcək "Sakit okean Alyansına" üzv ölkələrin (Meksika, Kolumbiya, Peru və Çili) prezidentlərinin və müşahidəçi ölkələrin rəsmilərinin 14-cü Zirvə görüşündə iştirak edəcək. Zirvə görüşü çərçivəsində təşkilatın müşahidəçi ölkələri üçün işçi masanın təş-

kil olunması və üzv ölkələrlə müşahidəçi statusuna malik ölkələr arasında nəqliyyat, innovasiya və yüksək texnologiyalar, mədəniyyət, turizm, təhsil, tibb, ətraf mühit və digər sahələr üzrə əməkdaşlıq imkanlarını ikitərəfli və çoxtərəfli əsasda inkişafı, eləcə də ticarət əlaqələrinin gücləndirilməsi imkanlarının

müzakirə edilməsi nəzərdə tutulur. Sakit okean Alyansının Zirvə görüşündə müşahidəçi ölkələrlə yanaşı, Asiya-Sakit Okean İqtisadi Əməkdaşlığı, Avropa İttifaqı, ATƏT və Avrsiya İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatı kimi nüfuzlu təşkilatların nümayəndələrinin iştirak edəcəkləri gözlənilir.

Leyla Əliyevanın xeyirxah təşəbbüsünün daha bir nümunəsi

Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti, IDEA İctimai Birliyinin təsisçisi və rəhbəri Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə həyata keçirilən, təmirsiz həyətlərin abadlaşdırılmasına yönəlmis "Bizim həyətlər" layihəsi çərçivəsində növbəti həyətin açılış mərasimi keçirilib.

"Bizim həyətlər" layihəsinin əsas məqsədi Bakı həyətlərinin ekoloji cəhətdən təmiz və abad edilməsi, şəhər ekologiyasının sütununu təşkil edən yaşılıqların bərpası, sağlam həyat tərzinin formalaşdırılması, sakinlər üçün təhlükəsiz və rahat yaşama şəraitinin yaradılmasıdır.

Yenilənmiş həyat Binəqədi rayonu, İsraili Həşimov küçəsi, 8 ünvanında 2000 nəfər sakinin yaşadığı binaların əhatə edir. Abadlaşdırılan növbəti həyətdə də əlil və sağlamlıq imkanları məhdud insanların rahat hərəkəti nəzərə alınmışdır. Bütün yaş qrupları üzrə uşaqların inkişafı üçün əlverişli şəraitin yaradılması və gənclərin asudə vaxtlarının səmərəli keçmələri məqsədilə ərazidə 1 ədəd mini futbol meydançası, şahmat meydançası, 4 ədəd idman qurğusu, uşaqlar üçün oyun meydançası və 16 ədəd oturma qur-

raşdırılmışdır. Bu cür meydancaqların salınmasında əsas məqsəd gənclərin sağlam həyat tərzini sürməsinə, sağlamlıqlarını möhkəmləndirməsinə, asudə vaxtlarını səmərəli keçirmələrinə, o cümlədən onlarda sistemlik idmanla məşğulolma refleksinin yaradılmasına nail olmaqdır. Sakinlərin istəklərinə uyğun olaraq ərazidə 1 ədəd idman qurğusu, uşaqlar üçün oyun meydançası və 16 ədəd oturma qur-

raşdırılmışdır. Bu cür meydancaqların salınmasında əsas məqsəd gənclərin sağlam həyat tərzini sürməsinə, sağlamlıqlarını möhkəmləndirməsinə, asudə vaxtlarını səmərəli keçirmələrinə, o cümlədən onlarda sistemlik idmanla məşğulolma refleksinin yaradılmasına nail olmaqdır. Sakinlərin istəklərinə uyğun olaraq ərazidə 1 ədəd idman qurğusu, uşaqlar üçün oyun meydançası və 16 ədəd oturma qur-

Xəyalə MURADLI,
"Azerbaycan"

Nigeriyalı gənclər Azərbaycanda təhsil alacaqlar

Nigeriyalı 7 gənc 2019-2023-cü tədris illəri müddətində Bakı Ali Neft Məktəbində (BANM) neft-qaz mühəndisliyi ixtisası üzrə bakalavr təhsili alacaq. Tələbələr təhsilini "Nigeriyanın neft və qaz sənayesində kadr potensialının gücləndirilməsi" layihəsi çərçivəsində BMT-nin ayrı-ayrı təqaüdlər hesabına həyata keçirir.

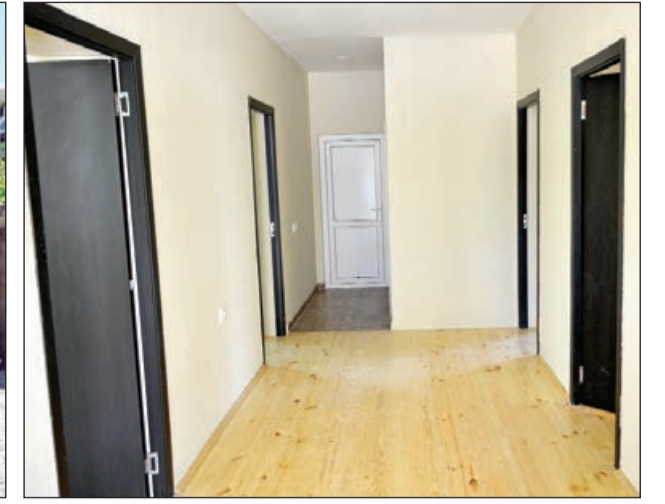
Bu haqda BANM-in rektoru Elmar Qasimovun BMT-nin Təlim və Tədqiqat İnstitutunun icraçı direktoru, BMT Baş

katibinin müavini Nixil Set və Azərbaycanın Cənəvrədəki BMT bölməsində və digər beynəlxalq təşkilatların yanında daimi nümayəndəsi, səfir Vaqif Sadiqov ilə görüşü zamanı müzakirə olunmuşdur.

Məlumat üçün bildirik ki, nigeriyalı tələbələr təhsilini BANM-in BMT-nin Təlim və Tədqiqat İnstitutu (UNITAR) ilə imzaladığı memorandum əsasında həyata keçirir. Memorandumun əsas məqsədi Nigeriyadan tələbələr Azərbaycanı "Neft-qaz mühəndisliyi" ixtisası üzrə təh-

sil alması və Nigeriyanın neft sektoru üçün yararlı mütəxəssis kimi yetişdirilməsini təmin etməkdir. Anlaşma memorandumunun şərtlərinə əsasən, BANM və UNITAR arasında eyni zamanda görüşlərin və seminarların təşkil olunması, birgə layihələrin reallaşdırılması, qarşılıqlı maraq dairəsinə olan sahələrin birgə öyrənilməsi, mütəxəssislərin təmin olunması və hər iki tərəfin razılığı ilə nəzərdə tutulmuş digər fəaliyyətlərin həyata keçirilməsi nəzərdə tutulur.

Zəlzələ bölgəsindən reportaj

Prezidentin tapşırığı uğurla icra olunur

Şamaxı, İsmayıllı və Ağsuda təbii fəlakət nəticəsində evləri qəzal vəziyyətə düşmüş sakinlər yeni mənzillərlə təmin edilirlər

Əvvəlki 1-ci sahə.

Elə həmin gün dövlət başçısı baş vermiş zəlzələlərin nəticəsində Şamaxı, İsmayıllı və Ağsu rayonlarında evlərə, sosial və infrastruktur obyektlərinə dəyən ziyanın aradan qaldırılması üçün 2019-cu ilin dövlət büdcəsində nəzərdə tutulmuş Prezidentin Ehtiyat Fondundan Fövqəladə Hallar Nazirliyinə ilk olaraq iki milyon manat ayrılması haqqında sərəncam imzaladı. Hədisədən cəmi bir ay sonra dağılmış evlərin bir qisminin yerində artıq yeniləri inşa olunur.

Martın 7-də Şamaxıya səfər edən Prezident İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva yeni inşa edilmiş evlərlə tanış oldular, sakinlərlə söhbət etdilər. Dövlət başçısı Ağsu rayonunda da görülən işlərin yerində tanış oldu. Həmin gün Şamaxı, İsmayıllı və Ağsu rayonlarında yaşayış evlərinə, sosial və infrastruktur obyektlərinə dəyən ziyanın aradan qaldırılması işlərinin davam etdirilməsi üçün Prezidentin Ehtiyat Fondundan daha 11 milyon manat vəsait ayrıldı. Xatırladaq ki, zəlzələdən sonra Şamaxı rayonu üzrə 5985, Ağsu rayonu üzrə 2880, İsmayıllı rayonu üzrə isə 1272 müraciət qeydə alınıb. Bütün müraciətlər Fövqəladə Hallar Nazirliyinin mütəxəssisləri tərəfindən diqqətlə öyrənilib. Araşdırmalar nəticəsində müəyyən olunub ki, müraciət edən vətəndaşlardan bir qisminin evində bərpə gücləndirmə işlərinə, bir qisminin evində isə təmir işlərinə ehtiyac var. Bir qism ev isə kəskin qəzal hesab edilib və onların sökülərək yerində yeni evlərin tikintisi qərara alınıb.

Bu günlərdə Şamaxı rayonuna səfərimiz zamanı görülmüş işlərlə yerində

tanış olduq. Fövqəladə Hallar Nazirliyinin zəlzələ bölgəsi üzrə qararğınınin rəisi Həsən Qasımzadənin sözlərinə görə, təbii fəlakət baş verəndən indiyədək Şamaxı, İsmayıllı və Ağsu rayonları üzrə vətəndaşların müraciətləri əsasında ümumilikdə 381 fərdi evin inşasına başlanılıb. Onlardan 120-də işlər başa çatıb və sakinlərin bir hissəsi artıq yeni evlərdə yaşayır. 112 evdə isə tamamlanma işləri aparılır. Digər evlərdə tikinti işləri davam edir.

Zəlzələ nəticəsində daha çox Şamaxı ərazisindəki evlərə ziyan dəyib. Belə ki, rayon üzrə 5985 müraciət qeydə alınıb. Baxış keçirilən evlərin 2699-u şəhərdə, 448-i qəsəbədə, 2827-si isə kəndlərdədir. Müəyyən edilib ki, evlərdən 358-i kəskin qəzal vəziyyətdədir. Bundan başqa, 1358 evdə bərpə-gücləndirmə işlərinə ehtiyac var. Evlərin 2360-ı isə təmirə ehtiyacı olanlardır.

Bu barədə danışan Həsən Qasımzadə dedi ki, zəlzələdən sonra kəskin qəzal vəziyyətdə olan evlərin bir qisminin yerində yeni evlərin inşası məqsəduyğun sayılmayıb. Çünki mütəxəssislər həmin ərazilərin sürüşməyə meyilli olduğunu müəyyən ediblər. Buna görə həmin ərazilərdə yaşayış ailələr üçün Şamaxı şəhərinin 20 Yanvar və Aşıq Məmmədəğa küçələrində çoxmənzilli binalar inşa olunur. 20 Yanvar küçəsində iki bina tikilir. Onlardan biri tikintisi tamamlanmaq üzrə olan ikigirlişli, dörməbəbəli, 44 mənzilli binadır. Təməli Prezident İlham Əliyevin və birinci xanım Mehriban Əliyevanın martın 7-də Şamaxıya etdikləri səfər zamanı qoyulan bu bina sentyabr ayında sakinlərin ixtiyarına verilecək.

20 Yanvar küçəsindəki digər, o cümlədən Aşıq Məmmədəğa küçəsində inşa olunan kompleksdə də payıza qədər istifadəyə verilməsi gözlənilir. Bu binalardan biri 5 mərtəbəli, 1 girişli 20 mənzillidir. Digəri isə 3 binaadan ibarət, 5 girişli, 5 mərtəbəli 115 mənzilli yaşayış kompleksidir.

Şamaxıda zəlzələ zamanı evləri qəzal vəziyyətə düşmüş sakinlər onlara göstərilən diqqət və qayğıya görə Prezident İlham Əliyevə və Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyevaya minnətdarlıqlarını ifadə etdilər. "Zəlzələ nəticəsində evimiz tamamilə qəzal vəziyyətə düşdü. Həyat yoldaşım vəfat etdiyi üçün yeni ev tikmək çətin oldu. Sağ olsun Prezidentimiz və Mehriban xanım. Onların qayğısı ilə evimizin yerində 4 otaqlı yeni ev inşa olunur. Əvvəlkindən də geniş və yaşayışlıdır. Fövqəladə Hallar Nazirliyinin əməkdaşlarına da minnətdarlıq, çünki xüsusi fədakarlıqla çalışırlar. Tezliklə yeni evimizə köçəcəyik", - deyə Sadiqə Məmmədova bildirdi.

Şəhər sakinini Vahid Şixiyev isə dağlanmış evinin yerində yenisinin artıq inşa olduğunu dedi. "Dağlan ev 3 otaq idi. Amma Prezidentin sayəsində yerində dördotaqlı ev tikildi", - deyə o bildirdi.

Şamaxıda bir daha əmin olduq ki, Prezident İlham Əliyevin tapşırıqlarına əsasən zəlzələnin nəticələri sürətlə aradan qaldırılıb. Bu sahədə qarşıya qoyulan bütün vəzifələr Fövqəladə Hallar Nazirliyi tərəfindən vaxtında və yüksək keyfiyyətlə icra olunur.

Rəşad CƏFƏRLİ,
"Azerbaycan"

Xalq-iqtidar birliyinin təzahürü

Əvvəlki 1-ci sahə.

Son 15 il ərzində əməkdaşlığının, pensiyaların 10 dəfəyə yaxın artırılması, iqtisadiyyatın 3 dəfə güclənməsi daha çox qazanmağa, daha geniş çərçivədə sosial layihələri həyata keçirməyə imkan verir. Dünya Bankının hesablamalarına görə, biz bu göstərici üzrə dünya miqyasında 25-ci yerdəyik.

İlham Əliyev demişdir: "...islahatlar aparıldı və ölkə qarşısında duran problemlər həll olunmağa başladı. Ögər biz buraya texnologiyaya inkişaf əlavə etsək, deyə bilərik ki, bu gün Azərbaycanın 3

peyki var, Azərbaycan kosmik klubun üzvüdür. Bu da böyük nailiyyətdir, tarixi nailiyyətdir. Enerji təhlükəsizliyi sahəsində görünən nə qədər böyük işlər görüldü. Heydər Əliyevin öz əlləri ilə təməlini qoyduğu Bakı-Tbilisi-Ceyhan artıq 13 ildir ki, fəaliyyət göstərir və ölkəmizə gəlir gətirir. Bu gəlir xalqın rifah halının yaxşılaşmasına, infrastruktur layihələrinin icrasına yönəldilir".

Lakin bu gün Azərbaycan dövləti görülən işlərlə kifayətlənmir. Əsas məqsəd gələcəyə düzgün baxışın tətbiqi, yeni inkişaf yollarının üzə çıxarılma-

sıdır. Prezident İlham Əliyev vurğulayıb ki, dünya dəyişir, yeni çağırışlar meydana çıxır, dünyanın geosiyasi mənzərəsi 10-15 il əvvəlkindən fərqlidir. Azərbaycanın maraqlarının təmin edilməsi və qorunması üçün çevik diplomatik sayələr, sürətli gedilənlər lazımdır. "Biz bundan sonra da çalışmalıyıq ki, Azərbaycanı mümkün olan risklərdən qoruyaq, necə ki, bu günə qədər qorunmuşuq. Bu, asan məsələ deyil. Çünki hər birimiz yaxşı bilirik ki, dünyada gərginlik çox xalır, beynəlxalq hüququn normaları pozulur, bu normalara məhəl qoyulmur və

ölkələr arasında gərginlik artmaqdadır. Ona görə bizim əsas məqsədimiz uğurlu xarici siyasətdən istifadə edərək ölkəmiz üçün mövcud olan və gələcək mümkün riskləri azaltmaqdır".

Dövlət başçısı belə hesab edir ki, sabitliyin təminatçısı olan Azərbaycan xalqı dövlətə dəq verir və islahatları dərinləşdirməyə yeni imkanlar yaradır. Məhz bu birlik Azərbaycanın uğurlu dayanıqlı inkişafını təmin etmək gücünə qadirdir.

Bahadır İMANQULİYEV,
"Azerbaycan"

Abidə Menecerləri Forumunun iştirakçılara sertifikatlar təqdim edilib

Bakı Konqres Mərkəzində UNESKO-nun Ümumdünya İrs Komitəsinin 43-cü sessiyası çərçivəsində iyulun 3-də Abidə Məncərləri Forumunun bağlanış mərasimi keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, əvvəlcə forum çərçivəsində reallaşan tədbirlər, müzakirələr, işçi qrupların birgə fəaliyyəti əks etdirən hesabat diqqətə çatdırılıb.

Forum iştirakçıları tədbirin əhəmiyyətini və bağlı fikirlərini və təəssüratlarını bölüşüb, Azərbaycan Hökumətinə dərin minnətdarlıqlarını ifadə ediblər. Vurğuladı ki, forumun reallaşması təcrübələrin bölüşülməsi ilə yanaşı, Azərbaycanın abidələri və irsi ilə yaxından tanışlıq imkanını baxımından mühüm əhəmiyyət kəsb edir.

Təbiətin Mühafizəsi naminə Beynəlxalq Birliyin (IUCN) direktoru Tim Badman çıxış edərək iyulun 27-də Bakı Konqres Mərkəzində açılış keçirilən tədbirin təşkilatçılarna - Mədəniyyət Nazirliyi, UNESKO-nun Ümumdünya İrs Mərkəzi, Mədəni Mülkiyyətin Mühafizəsi və Bərpasının Öyrənilməsi üzrə Beynəlxalq Mərkəz (ICCROM), "İçərişəhər" Döv-

lət Tarix-Memari Qoruyucu İdarəsi və Mədəni İrsin Qorunması, İnkişafı və Bərpası üzrə Dövlət Xidmətinə təşəkkürünü bildirib. Forumda 50-dən çox ölkəni təmsil edən 70-ə yaxın nümayəndənin iştirak etdiyini diqqətə çatdıran direktor hər kəsə tədbirlərdə dolğun çıxışına və hərtərəfli iştiraklarına görə minnətdarlığını bildirdi. O, Abidə Məncərləri

Forumunda dünyada mədəni irsin qorunması üçün əhəmiyyətli müzakirələrin aparıldığını, birgə layihələr və əməkdaşlıq mövzularının müzakirə edildiyini diqqətə çatdırıb.

"İçərişəhər" Dövlət Tarix-Memari Qoruyucu İdarəsinin rəisi Əsgər Ələkbərov çıxış edərək mədəni irsin qlobal məhəyyətindən bəhs edib, Abidə Məncərləri

Forumunun yeni biliklərin əldə edilməsi, əlaqələrin qurulması və təcrübə mübadiləsi baxımından önəmli vurğulayıb.

Forum iştirakçıların "İçərişəhər" Dövlət Tarix-Memari Qoruyucu, Qobustan Milli Tarix-Bədii Qoruyucu və digər tarixi-mədəni məkanlara səfərləri zamanı apardıqları müzakirələr və irsin qorunması ilə bağlı işçi qrupları-

nın təklifləri yüksək dəyərləndirilib. Daha sonra Mədəniyyət Nazirliyinin Beynəlxalq əməkdaşlıq və innovativ inkişaf şöbəsinin müdiri Vasiif Eyvazadə forum iştirakçılarına sertifikatlar təqdim edib.

İştirakçılar təşkilat komitəsinin üzvlərinə minnətdarlıqlarını bildirib və Bakıda olmalarından məmnunluqlarını ifadə ediblər.

Milli qəhrəmanlarımız

Sonuncu güllə

Elşad Məmmədhanifə oğlu Yəhyayev Şəkiddə doğulub. Orta təhsilini Bakıda - 56 sayılı məktəbdə tamamlayıb. Həkim olmaq niyyətində olub, sonra fikrini dəyişib hüquqşünaslığa seçib. Xatirələrində yazır ki, Leninqradda hərbi xidmətini başa vurandan sonra fikrini qəti dəyişib. Qərara alıb ki, hərbi olsun.

Elşad son döyüşünü də yaxşı xatırlayır. Yene də xatirələrində yazır ki, ən çox ehtiyat etdiyim düşməne əsir düşməkdir. Ona görə də bir qayda olaraq sonuncu gülləni özümə saxlayırdım. Özü də təəssüfləndim. Ona görə ki, mən qarşı tərəfin nə qədər qəddar, xəyanətkar olduğunu yaxşı bildirdim. Bilirdim ki, belələrində əsir düşməkdənsə, özünü qıymaq daha sərfəli və ucadır. Ömrü boyu şəərəfsiz ölümdən qorunmuşam...

Biz hamımız bir-birimizi aydın anlıyırdıq. Cəmi 15 nəfər idik. Bir-birimizə fərq qoymurduq. Həm qoruyurduq, həm də qorunurduq. Onu da deyim ki, düşmənin say çoxluğu bizdə qətiyyəni vahimə yaratmırdı. Əksinə, gücümüzü, imkanımızı sona qədər səfərbərliyə alırdıq. Sonuncu döyüşdə düşməni mövqeyini tez-tez dəyişirdi. Amma belə qaşdırıq manevr adı hala çevrilmişdi.

Elşad Yəhyayev ömrünü qəhrəman kimi başa vurdu. Bu gün onun adını əbədləşdirən yerlər də az deyil. Oxuduğu orta məktəb, yaşadığı küçə onun adına daşıyır. Nəzərimizdən bir şey də yayınmadı. Bu küçədə biz Elşadı hamıdan uca, hündür gördük. Boy-buxununa, cüssəsinə görə yox, cəsarətinə, eməllərinə görə...

Bəşir ŞƏRİFLİ,
"Azərbaycan"

Elə bu məqsədlə də Saratov Ali Komandirlik Məktəbinə daxil olub. Ehtiyatlıdır ki, doğrusu, bu məktəbdə çox şeylər öyrəndim. Təcrübəli hərbiçilərin, komandirlərin tövsiyələrindən, məsləhətlərindən faydalandım. Hərbi leytenant kimi Almatıya təyinat aldım. Amma o yerlərdə çox qala bilmədim. Ona görə ki, Azərbaycan düşməni təvəzülü ilə üz-üzə qalmışdı. Ayrı-ayrı bölgələrimizdə ciddi döyüşlər gedirdi. Erməni işğalçıları torpaqlarımıza göz dikmişdi. Öz xahişləmlə Azərbaycanı qayıtdım. Daxili qoşunlarda böyük komandir kimi işə başladım. Amma bir yerdə qərar tuta bilmirdim. Ona görə ki, cəbhə bölgələrindən bir-birindən dəhşətli xəbərlər gəlirdi. Düşməni gündən-günə azğınlaşdırırdı.

1992-ci ildə yenidən öz xahişləmlə müharibənin ən qaynar nöqtələrindən birinə göndərilməyimi xahiş etdim. Onda Ağdərə istiqamətində gərgin döyüşlər gedirdi. İtkilər sayı azalmırdı. Elə bir vaxt idi ki, düşməni heç nəyə məhəl qoymurdu. Qocalar, xəstələr, lap balaca uşaqlar belə əsir götürülürdü. Biz eşidəndə ki, nə qədər qadın-

lar, qızlar düşməni əhatəsində qalıb, bir yerdə qərar tuta bilmirdik. İşğal olunmuş kəndləri geri qaytarmaq üçün bütün imkanlarımızı səfərbər edirdik. Qalayçılar kəndi düşməni əhatəsində olanda biz qeyri-bərabər qüvvə ilə üz-üzə qaldıq. Amma axıra qədər döyüşdük. Kəndi düşməni əhatəsində xilas etmək üçün bütün qüvvəmizdən qəddərincə faydalandıq. Hətta gəriyə qayıtmaq üçün əmr alsaq da, kəndi düşməni əhatəsində qoymadıq. Heç olmasa günahsız adamları təhlükəsiz yerlərə köçürdük. Elə mənim çətin döyüş yolum da bu kənddən başladı...

Elşad Yəhyayev xatirələrində yazır ki, bizim döyüş yolumuz çətin mənaələrdən keçirdi. Düşməni zirehli texnikası, canlı qüvvəsi çox idi. Amma bütün bunlar bizdə acizlik yaratmırdı. Əksinə, böyük qüvvə ilə üz-üzə qaldığımız hər an hiss edirdik. Onu da deyim ki, olan-qalan ağır texnikanı idarə etməyə o qədər də bacarıqlı hərbiçilərimiz yox idi. Vəziyyət elə yaranmışdı ki, yeni gələn qüvvələrə hamı texnikanı idarə etməyi öyrədirdik, həm də hücumda taktiki

ki gedişləri. Ona görə də düşməni nə qədər hiyləgər olsa da, hücumların çoxunun qarşısını alırdıq. Doğrudur, itkilərimiz də olurdu. Müharibənin qanunları belə idi. Amma qətiyyətlə deyirəm ki, biz hər dəfə hücumda keçəndə ölməyə yox, öldürməyə gedirdik. Və çox vaxt məqsədimizə çatırırdıq...

Döyüş mövqeyimizi tez-tez dəyişməli olurduq. Mənə ən çox kömək edən hərbi texnikanın sirlərini mükəmməl bilməyim olurdu. Bəlkə də ona görə ən ciddi döyüşlərimiz cəlb olunmaq üçün mənə ongunlук istifadə etdik. Belə də olmalı idi. Bir dəfə uğurlu döyüşlərdən sonra məni ongunlук istifadəyə bəxşəməyə istədik. Qətiyyətlə etiraz etdim. Axi dostlarımı tək qoya bilməzdim. Biz eyni məqsəd uğrunda vuruşuruq. Hər birimiz gücümüzə, qüvvəmizə güvənirdik.

On çətin döyüşlərimdən biri Ağdamın Sırxavənd, Qa-

ralar kəndində olub. Onda komandirlik etdiyim böyük azərbəkib böyük düşməni qüvvəsi ilə üz-üzə qaldı. Amma axıra qədər mübarizəni davam etdirdik. Heç kəs geri çəkilmək istəmədi. Bilirdik ki, bu döyüş bizim üçün ölüm-dirim mübarizəsidir. Kənd camaatı da bizə yaxından kömək edirdi. Onda imkan daxilində adamları təhlükəsiz yerlərə köçürürdük. Yaxşı xatırlayıram, heç kəs kəndini-kəşeyini tərk etmək istəmədi. Adamlar yurdunu-yuvasını asanlıqla düşməne təslim etmirdi. Ölüm-İtim olurdu, amma bu yerlərin adamları doğulub boya-başa çatdıqları yurdu o qədər təssübəkliklə sevdilər ki, bir addım belə geri çəkilmək istəmədilər. Düşməni də bunu açıq-aşkar hiss edirdi. Onda ermənilər gecə hücumlarına daha çox üstünlük verirdilər. Ciddi təhlükə yaratmaq üçün hər cür məkirli niyyətdən istifadə edirdilər. Biz yaxşı bilirdik ki, belə düşməni açıq mübarizədə daha çox gizli keşfiyyatlarla əl atmalıyıq. Bunun üçün də təcrübəli döyüşçülər, təlim keçmiş hərbiçilərə ciddi ehtiyacımız vardı. Belə qüvvələrimiz az olsa da, onlardan qəddərincə faydalanırdıq. Məni ən çox sevindirən o idi ki, heç kəs gücünü, qüvvəsini zərəre qədər də əsirgəmədi. Düşməni ağır zərbələr alırdı, geri çəkilməyə məcbur olurdu...

TAP konsorsiumu bazar sınaqlarına başlayıb

TAP konsorsiumu təbii qaz tədarükçülərinin maraqlarını ifadə etməyə imkan verəcək bazar sınaqlarına başlayıb. Məqsəd sonrakı mərhələdə TAP-ın genişləndirilməsi imkanlarını araşdırmaqdır.

Konsorsiumun icraçı direktoru Luca Schieppati deyib: "TAP-la 2020-ci ildən etibarən ilkin olaraq ildə təxminən 10 milyard kubmetr təbii qaz nəql etmək planlaşdırılır və Avropa-yeni bir qaz mənbəyi gətirilir. Buna baxmayaraq, TAP öz ötürücülük gücünü ildə 20 milyard kubmetrə çatdırmaq imkanına malikdir. Hazırda layihə üzrə işlərin 88 faizdən çoxunun icra olunduğunu nəzərə alaraq boru kəmərinin Avropaya qaz nəqli üçün gələcək tələbatı uyğun olaraq genişləndirilməsini təmin etmək niyyətindəyik. Bu, əlavə qaz ehtiyatlarını Avropa bazarına çatdırılması üçün böyük fürsətdir".

TAP Avropa Komissiyasının Ümumi Marağ Layihələrinin (PCI) siyahısına daxil edilib. AZERTAC-ın bu barədə yaydığı məlumatda bildirilir ki, layihə qrafikə uyğun davam edir. Hər gün yüzlərlə metr ərazi təmizlənir, borular marşrut xətti boyunca düzülür, qaynaqlanır, xəndəyə endirilir və torpaq örtüyü bərpa edilir. Layihə üzrə işlərin - mühəndis, təchizat və tikinti işləri də daxil olmaqla 88 faizdən çoxu icra olunub.

TAP-ın inşası çərçivəsində Albaniya sularında dəniz borularının tikintisi başa çatıb. Boru kəmərinin dəniz hissəsinin mühəndislik, təchizat, tikinti və quraşdırma (EPCI) üzrə podratçısı İtaliyanın "Saipem" şirkəti bu əməliyyatlar üçün "Castoro 10" gəmisindən istifadə edib. Polad borular sahəli 1,4 kilometr məsafədəki gəmidə qaynaqlanıb. Daha sonra sınaqlar aparılıb və borular dəniz dibinə endirilib. 1,8 kilometrlik ilk borular Fier (Albaniya) yaxınlığında sahəli çıxıb. Uzunluğu 139 metr və eni 36 metr olan "Castoro 10" gəmisi boruları Albaniyanın dayaz sularında döşəyib, bunun arından fiber-optik kabelin çəkilişi həyata keçirilib.

Ötən ilin oktyabrında boru kəmərinin dəniz hissəsinin tikintisi işlərinə başlanılmışdır. Boru kəmərinin dəniz hissəsi Albaniya və İtaliya sahillərini bir-birinə birləşdirəcək və uzunluğu 105 kilometr olacaq. Adriatik dənizində boruların 37 kilometr Albaniya, 25 kilometr İtaliya, 43 kilometr isə beynəlxalq sulara döşənəcək. Boru kəməri dəniz 810 metrden də çox dərinlikdəki hissəsindən keçəcək, 36 düymlük xəttin inşasında təxminən 9 min burdan istifadə olunacaq. "Saipem" dənizdəki tikinti işləri üçün təqribən 10 gəmidən istifadə edəcək. Boru kəmərinin Adriatik dənizindən keçəcək hissəsində ümumi tikinti işlərinin 20 faizdən çoxu icra olunub.

Boru kəmərinin Yunanıstandan keçən 550 kilometrlik hissəsində ərazi tamamilə təmizlənib və qiymətləndirilib. Bu ölkədə boruların 547 kilometr qaynaq edilib. 535 kilometr boru torpağa basdırılıb. Boru kəmərinin Albaniyadan keçən 215 kilometrlik hissəsində də ərazi təmizlənib və qiymətləndirilib. Boruların 214 kilometr qaynaqlanıb və 177 kilometr ərazi tamamilə əvvəlki vəziyyətinə gətirilib. TAP-ın Yunanıstan və Albaniya marşrutunda boruların 98 faizi torpağa basdırılıb.

TAP-ın ötürücülük qabiliyyəti ildə 10 milyard kubmetr olan ilkin layihəsi üzrə biri Kipoidə (Yunanıstan), digəri Fierde (Albaniya) olmaqla ümumilikdə 2 kompressor stansiyasının inşasına 2017-ci ilin birinci yarısında başlanılıb və işlər qrafik üzrə davam edir. Kompressor stansiyaları ilə yanaşı, həmçinin Albaniyanın şərqində Bilisht regionunun yaxınlığında ölçmə stansiyasının tikintisi aparılır. Kompressor və ölçmə stansiyalarının tikintisinin 85 faizdən çoxu tamamlandı. Kipoidə boruların tədarükü tamamlandı və boruların 90 faizdən çoxu qurulub. Suyun dayanıqlılıq sınaqları isə qrafik üzrə irəliləyir. Kompressor və ölçmə stansiyalarının tikintisi təxminən 2 il müddətində başa çatdırılacaq. Bundan sonra isə ilkin istismara hazırlıq və tam istismara verilmə üzrə yoxlamalar keçiriləcək. Təxminən 6 ay müddətində aparılacaq bu əhatəli yoxlamalar yeni qurğuların tam işlək, eləcə də təbii qazın nəqli üçün təhlükəsiz və hazır olub-olmadığını göstərəcək. Lazımı turbo kompressorlar isə "Siemens" şirkəti tərəfindən istehsal edilib.

İtaliyada mikrotunelin tikintisi üzrə hazırlıq işləri davam etməkdədir. Hazırda boru kəmərinin qəbul terminalında, mikrotunel sahəsində və dənizə çıxış hissəsində işlər görülür.

"Azərbaycan"

Ermənistanda daxili qarşidurma daha gərgin mərhələyə keçir

İşğalçı ölkədə insan haqları kobud şəkildə pozulur, günahsız insanlar həbs olunurlar

Bu gün dünyada ən aktual məsələlərdən biri də insanların hüquq və azadlıqlarının etibarlı müdafiəsidir. Müxtəlif dövlətlərdə bu sahədə vəziyyət bir-birindən kəskin surətdə fərqlənir. Elə ölkələr var ki, orada insan hüquqları ilə bağlı durum getdikcə daha acınacaqlı xarakter alır. Məsələn, işğalçı Ermənistanda son hakimiyyət dəyişikliyindən sonra bu istiqamətdə dəhşətli bir vəziyyət hökm sürür.

İnqilabdan sonra Ermənistanda neinki demokratiyadan, hətta qanunun aliliyindən belə bəhs etmək üçün səbəb yoxdur. Amma buna rəğmən, Ermənistan xarici işlər naziri Zöhrab Mnatsakanyanın BMT-nin insan hüquqları şurasında çıxış edərək işğalçı ölkədə baş verən hadisələri demokratik keçid adlandırmağa cəhd göstərir. Halbuki artıq birmənalı həqiqətdir ki, BMT-nin insan hüquqları şurasının kulaqlarında Nikol Paşinyanın hakimiyyətə gəlməsindən sonra Ermənistanda baş verən hadisələr istehzalı şəkildə yəqin və ya bəşevik sayığı "inqilabi diktatura" adlandırılır.

"İnqilabi diktatura" rejimi quran bir ölkənin BMT-nin insan hüquqları şurasına seçilməsi qəbul edilməzdir

Digər tərəfdən nəzərə almaq lazımdır ki, Ermənistanın Azərbaycana hərbi təvəzülü nəticəsində ərazilərimizin 20 faizindən çoxu işğal edilib. Bir milyondan çox azərbaycanlı qaçqın və məcburi köçkün vəziyyətinə düşüb, qadınlar, uşaqlar, qocalar dəhşətli zorakılıqla qətlə yetirilib, minlərlə insan əsir və girov götürülüb, tarixdə analoqu olmayan Xocalı soyqırımını törədilib. Azərbaycan dövlətinin ərazisində "Dağlıq Qarabağ Respublikası" adlı qondarma bir qurum yaradılıb.

Bu mənada işğal olunmuş ərazilərdə azərbaycanlılara qarşı qanlı etnik təmizləmə törətmiş bir ölkənin BMT-nin insan hüquqları şurasında insan hüquqları və demokratiyadan danışması bu təşkilatın özünün təməl prinsiplərinə ziddir. Azərbaycanın haqlı tələblərinə, təvəzükarlıq faktını dünyanın qətiyyətlə pisləməsinə baxmayaraq, Ermənistan işğalçılıq siyasətini davam etdirir. Bu işğalın nəticəsi olaraq, Azərbaycan dövlətinin ərazi bütövlüyü kobud şəkildə pozularaq Dağlıq Qarabağın və ətraf rayonların əhalisinin yaşamaq hüququ əlindən alınır.

Buna baxmayaraq cari ilin payızında Ermənistan BMT-nin insan hüquqları şurasına seçilməyə çalı-

şır. Amma qanlı etnik təmizləmə törədən, bir milyondan artıq azərbaycanlının fundamental hüquq və azadlıqlarını kobud şəkildə pozan və "inqilabi diktatura" rejimi quran bir ölkənin BMT insan hüquqları şurasına seçilməsinə haqqı çatır mı? Bu, sadəcə qəbul edilməzdir. Qeyd olunan hal BMT-nin təməl prinsiplərinin və dəyərlərinin tapanılması anlamına gəldiyindən beynəlxalq ictimaiyyət buna imkan verməməlidir.

Beynəlxalq qurumlar Ermənistanda insan haqlarının kobud şəkildə pozulması, günahsız insanların həbs olunması, seçki prosesinin saxtalaşdırılması və digər məsələlərdən Yerevanın bu niyyətinin fəurunda birdəfəlik xətt çəkməlidir.

Etiraz aksiyaları sənqimək bilmir

Ermənistanda mövcud hakimiyyətlə keçmiş hərbi xunta arasında qarşidurma getdikcə daha kəskin xarakter almışa başlayır. Belə görünür ki, bu iki qüvvənin ortaq məxrəcə gəlməsi mümkünsüz olacaq və belə vəziyyət ölkədə qarşidurmanın daha radikal xarakter almasına rəvac verəcək. İndiki durumda isə baş nazir Nikol Paşinyan hüquq müstəvidə keçmiş hökumətin təmsilçilərini sıradan çıxarmağa çalışır və sabiq prezident Robert Koçaryanın yenidən həbsə atılması bunun daha bir təzahürüdür.

Xatırladaq ki, Ermənistanın Apelyasiya Məhkəməsi Robert Koçaryanın azadlığa buraxılması haqqında qərarı ləğv edib. Apelyasiya Məhkəməsi, həmçinin, Qarabağ separatçılarının liderlərinin Koçaryanın azadlığa çıxması üçün ödədikləri girovun onların özlərinə qaytarılması haqqında da qərar qəbul edib.

Məhkəmə qərarından sonra Koçaryan Ermənistan Milli Təhlükəsizlik Xidmətinin binasında yerləşən "Yerevan-Kentron" cəzaçəkmə müəssisəsinə gədərek təslim olub. Koçaryanın tərəfdarları onun həbsinə etiraz olaraq Milli Təhlükəsizlik Xidmətinin binası önündə davamli

aksiya keçirir. Aksiya iştirakçıları onun azadlığa buraxılmasını tələb edərək, əslində bu addımın hökumətin xalqın diqqətini sosial-iqtisadi problemlərdən yayınmağa məqsədli atıldığını bildirirlər. Onlar sonadək mübarizə aparacağını bəyan ediblər.

"Paşinyanın hədəfi prezident idarə-üsuluna qayıtmaqdır"

Hesab olunur ki, baş verənlər fonunda keçmiş hərbi xunta Nikol Paşinyana qarşı daha aktiv şəkildə hərəkət keçəcək. Onların əsas niyyəti Robert Koçaryanın həbsi fonunda yaranan gərginliyi daha da artırmaq, Paşinyanın hakimiyyətdə möhkəmlənməsinin qarşısını almaqdır. "Jamanak" nəşri öz mənbələrinə istinadən yazır ki, Nikol Paşinyan keçmiş iqtidarı əzib prezident olmağı düşünür: "Ermənistan rəhbərliyi Vaqə Qriqoryanın Konstitusiyaya Məhkəməsinin rəhbəri təyin edilməsindən sonra konstitusiyaya islahatları keçirmək niyyətindədir. Onların məqsədi prezident idarə-üsuluna qayıtmaqdır. Baş nazir Nikol Paşinyan əmindir ki, ciddi rəqəbatın olmadığı şəraitdə onu asanlıqla prezident seçəcəklər".

Keçmiş iqtidar başa düşür ki, baş nazirdən sonra Paşinyan prezident postunu tutsa, bu klanın yenidən hakimiyyətə qayıtmaq şansı olmayacaq. Elə bu səbəbdən indidən Robert Koçaryanın ətrafında baş verənlərdən istifadə edib vəziyyəti daha da gərginləşdirməyi və Paşinyanı iqtidardan uzaqlaşdırmağı düşünür.

UNEC ikili diplom proqramlarının sayını artırdı: 6 program reallaşdırılacaq

UNEC-də 3 yeni ikili diplom proqramının təqdimatı keçirilib. Tədbirdə UNEC-in müvafiq struktur rəhbərləri ilə birlikdə Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyinin, Fransanın Azərbaycanlı səfirliyinin nümayəndələri, təhsil üzrə ekspertlər və digər ali təhsil müəssisələrinin əməkdaşları iştirak ediblər.

Təhsil Nazirliyinin Beynəlxalq əməkdaşlıq şöbəsinin müdiri Nicat Məmmədli Azərbaycan Prezidentinin 2018-ci il 16 noyabr tarixli sərəncamı ilə təsdiq edilmiş "2019-2023-cü illər üçün Azərbaycan Respublikasında ali təhsil sisteminin beynəlxalq rəqabətliyi artırılması üzrə Dövlət Proqramı"nın əhəmiyyətindən danışdı. Azərbaycan ali təhsil sisteminin məzmun və keyfiyyət göstəricilərinin beynəlxalq ikili diplom proqramları ilə uyğunlaşdırılmasının və yeni təhsil mühitinin yaradılmasının dövlət proqramının əsas hədəflərindən olduğunu diqqətə çatdırdı. Bu istiqamətdə ölkədə həyata keçirilən tədbirlərdən söz açan nazirlik rəsmisi UNEC-in ikili diplom proqramlarına diqqət çəkdi. O, UNEC-in ölkənin ali təhsil müəssisələri arasında ikili diplom proqramlarının sayına görə lider olduğunu vurğulayıb.

Fransanın Azərbaycanlı səfirliyinin mədəniyyət müşaviri və Fransa-Azərbaycan İnstitutunun direktoru Johan Schitterer Fransanın dövlətinin ikili diplom proqramları istiqamətində məqsədyönlü strategiyasının ol-

duğunu bildirdi. UNEC-in Montpellier Universiteti ilə uğurlu ikili diplom proqramı reallaşdırıldığına diqqətə çatdıran səfirlik rəsmisi proqramın əhəmiyyətindən danışdı. O, proqramda iştirak edən UNEC tələbələrini potensialının çox yüksək olduğunu və ən yaxşı nəticələr göstərdiklərini deyib.

Tədbirdə UNEC-in ABŞ-ın Linkoln Universiteti ilə ikili diplom proqramı reallaşdırılması münasibətilə Linkoln Universitetinin rektorunun təbrik videoları nümayiş olundu.

UNEC-in Fransanın iki aparıcı universiteti ilə ikili diplom proqramı reallaşdırıldığını bildiren tədris və təlim texnologiyaları üzrə prorektor, dosent Anar Rzayev bu istiqamətdə Fransa səfirliyi tərəfindən UNEC-ə hər zaman dəstək göstərildiyini qeyd edib. A.Rzayev yeni tədris ilindən reallaşdırılacaq 3 yeni ikili diplom proqramı barədə təqdimatla çıxış edib. O, Fransanın Paris şəhərində yerləşən Fransa və ABŞ-ın birgə təhsil müəssi-

səsi olan ICD Beynəlxalq Biznes Məktəbi ilə bakalavr, ABŞ-ın Linkoln Universiteti və Fransanın Montpellier Universiteti ilə MBA və magistratura pilləsi üzrə ikili diplom proqramlarının şərtlərini açıqlayıb.

Tədbirdə bildirilib ki, UNEC hazırda London Universiteti İqtisadiyyat Məktəbi, Fransanın Montpellier Universiteti, İsveçrənin UBIS Universiteti və Beynəlxalq Tədqiqatlar Universiteti) ilə ikili diplom proqramları reallaşdırır. Rusiyanın Moskva Dövlət Humanitar İqtisad Universiteti ilə isə ikili diplom proqramı artıq yekun mərhələsindədir. Ötən il Montpellier Universitetindən UNEC-in 5 tələbəsi, bu il isə 13 tələbəsi məzun olub. Magistr pilləsi üzrə İsveçrənin UBIS Universitetindən məzun olan UNEC-in 4 magistrinə diplomlar təqdim olundu.

Tədbirdə iştirakçıların sualları cavablandırılıb.

"Azərbaycan"

Eliçin CƏFƏROV,
"Azərbaycan"

B İ L D İ R İ Ş

“Azərbaycan qəzeti”nin 05 iyun 2019-cu il tarixli nömrəsində “Azərsu” ASC-nin daxili vəsaiti hesabına polietilen koruqe boruların satın alınması məqsədilə dərc edilmiş tenderin tender predmetinin maliyyələşdirilməsi dayandırıldığı üçün davamından imtina edilir.

İddiaçılar “Azərsu” ASC-nin Təchizat və Satınalmaların İdarə Olunması Departamentinə (əlaqələndirici şəxs: Məmmədyar Musayev, 431 47 67/2288, mammadyar.musayev@azer-su.az) müraciət edə bilərlər.

Tender komissiyası

B İ L D İ R İ Ş

“Azərbaycan İnvestisiya Şirkəti” ASC tərəfindən “1C: Mühəssisat” proqram təminatının yenilənməsi xidmətinin satın alınması məqsədilə keçirilmiş kotirovka sorğusu proseduru başa çatmışdır. Tender komissiyasının 03.06.2019-cu il tarixli qərarı ilə fərdi sahibkar Mürsəlov Ayaz Salman oğlu (VÖEN: 1700199412) kotirovka sorğusu prosedurunun qalibi seçilmişdir. Qalib sahibkarla 03.07.2019-cu il tarixli müqavilə bağlanmışdır.

Tender komissiyası

B İ L D İ R İ Ş

“Azərbaycan İnvestisiya Şirkəti” ASC tərəfindən Neftçala Sənaye Məhəlləsində yerləşən çirkab su təmizləyici qurğusunun bioloji yolla təmizlənməsi üçün dərman vasitələrinin və dozaj pompalarının satın alınması ilə əlaqədar keçirilmiş kotirovka sorğusu proseduru başa çatmışdır. Tender komissiyasının 03.06.2019-cu il tarixli qərarına əsasən “Aqualink” MMC kotirovka sorğusunun qalibi seçilmişdir. Qalib şirkətlə 03.07.2019-cu il tarixli müqavilə bağlanmışdır.

Tender komissiyası

B İ L D İ R İ Ş

“Bakı Metropoliteni” QSC tərəfindən 24 may 2019-cu il tarixdə keçirilən LOT-1 Müxtəlif növ mebel və mebel aksesuarlarının satın alınması üzrə “QARDAŞLAR MEBEL-3” MMC qalib elan olunmuşdur.

Qalib gəlmiş təşkilat ilə LOT-1 Müxtəlif növ mebel və mebel aksesuarlarının satın alınması üzrə ƏDV daxil 261794.80 (iki yüz altmış bir min yeddi yüz doxsan dörd manat, 80 qəpik) manat məbləğində 02.07.2019-cu il tarixdə müvafiq satınalma müqaviləsi imzalanmışdır.

Tender komissiyası

Beynəlxalq aləm

İyun ayında 166 PKK terrorçusu məhv edilib

İyun ayında Türkiyədə keçirilmiş daxili təhlükəsizliyin təmini üzrə əməliyyatlarda PKK terrorçu təşkilatının 166 üzvü məhv edilmişdir. Bu barədə TRT telekanalı xəbər verir.

Türkiyə Daxili İşlər Nazirliyinin mətbuat katibi İsmayıl Çataklı bildirmişdir ki, bu ilin ilk 6 ayı ərzində əks-terror əməliyyatlarında 649 terrorçu zərərsizləşdirilmişdir. Onların 94-ü PKK-nın, 67-si İŞİD-in, 5-i solçu radikal terrorçu təşkilatın üzvü olmuşdur.

Çataklının dediyinə görə, ötən ay keçirilmiş əməliyyatlar nəticəsində 38 sığınacaq məhv edilmiş, 115 silah ələ keçirilmişdir. Altı ay ərzində isə terrorçuların 773 sığınacağı dağıdılmış, 711 silah və döyüş sursatı müsadirə olunmuşdur.

Trablis yaxınlığında bombardman zamanı onlarca qaçqın həlak olub

Liviyanın paytaxtı Trablis yaxınlığında yerləşən qaçqın düşərgəsinə endirilmiş aviasiya zərbəsi nəticəsində azı 44 nəfər həlak olmuş, 130-dan çox adam yaralanmışdır. Bu barədə BMT-nin Liviyaadakı missiyası məlumat vermişdir. Bildirilir ki, zərbəyə məruz qalmış qaçqın düşərgəsi Tacura rayonundakı hərbi bazalardan birinin yaxınlığında yerləşir.

Beynəlxalq birliyin tanıdığı Liviya hökuməti bu hadisəyə görə məsuliyyəti qondarma “Liviya Milli Ordusunun” başçısı general Xəlifə Həftər üzərinə qoymuşdur.

Həlak olanların əksəriyyəti Avropaya getmək istəyən afrikalı miqrantlardır. Liviya hökumətinin nəzarətində olan bu cür düşərgələrdə minlərlə qaçqın yerləşdirilmişdir.

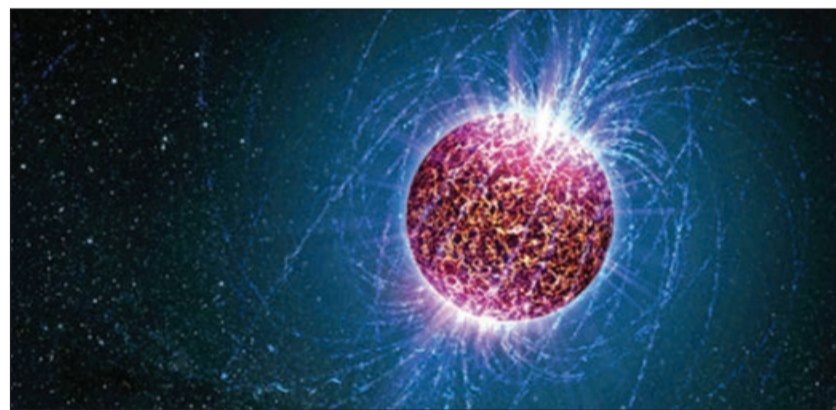
Xatırladaq ki, 75 yaşlı general Xəlifə Həftər 1969-cu ildə monarxiya devrildikdən sonra hakimiyyətə gəlib 2011-ci ildə qətlə yetirilən Məmmər Qəzzafinin sabiq silahdaşdır. Lakin Həftər 1990-cı illərdən Qəzzafinin ən nüfuzlu əleyhdarlarından biri olmuşdur.

İsraildə 110-dan çox polis xəsarət alıb

Efiopiya icmasının nümayəndələri ilə toqquşmalar zamanı 110-dan çox israilli polis xəsarət almışdır. 130-dan çox etirazçı saxlanmışdır. Bu barədə hüquq mühafizə orqanlarının mətbuat katibi Miki Rozenfeldə istinadən “RIA Novosti” agentliyi xəbər verir.

Məlumata görə, afroisraillilər bu yaxınlarda polislə münasibətdə soydaşları həlak olduqlarına görə etiraz aksiyaları keçiriblər. Ölkənin ən iri avtomobil yollarını bağlayan nümayişçilər hüquq mühafizə orqanları əməkdaşlarına daş atmış, təkərlərə od vurmış və onları dağıtmağa cəhd edən avtomobilçilərə hücum etmişlər.

Rozenfeldin dediyinə görə, bütün ölkə ərazisində baş vermiş toqquşmalarda nümayişçilər 111 polis əməkdaşını yaralamışlar. Polis zabitlərə hücum edən və maşınlarla od vuran 136 şübhəli şəxsi saxlamışdır.

Alimlər son üç ildə 84 naməlum pulsar aşkar ediblər

Çinin cənub-qərbindəki Quycjou əyalətindəki apertura ilə işləyən 500 metrlik FAST sferik radioteleskopunda çalışan alimlər onun 2016-cı ildə quraşdırılmasının başa çatmasından ötən üç il ərzində 84 naməlum pulsar (elektromagnit radiasiya şüası yayan yüksək maqnitləşmiş böyük sürətlə dönmə neyron ulduzu) aşkar

ediblər. Sinxua agentliyinin xəbərinə görə, bu məlumatı FAST-ın baş mühəndisi Tszyan Pen verib.

TASS informasiya agentliyi xəbər verir ki, pulsarların şüaları Yer kürəsinə fasilə ilə çatır. Onların müşahidəsi isə qravitasiya şüalanmasının, “qara dəliklərin” və kosmosdakı digər obyektlərin mövcudluğu

nu təsdiq etmək üçün istifadə olunur. Bu parlaq şüalar yalnız Çində olan 500 metrlik apertura ilə dolu və böyük diametrlə FAST radioteleskopu ilə aydın görünür. FAST-ın baş mühəndisi Tszyan Penin sözlərinə görə, onun fəaliyyəti kainatın təkamülünü daha yaxşı öyrənməyə də imkan verir.

ALLAH RƏHMƏT ELƏSİN!

Milli Məclisin Aqrar siyasət komitəsinin sədri Eldar İbrahimov və komitənin üzvləri Eldar Quliyev, Tahir Süleymanov, Mahir Aslanov, Novruzəli Aslanov, İqbal Məmmədov, Hüseynbala Mirələmov, Elçin Quliyev, Eldəniz Səlimov, Cavanşir Paşazadə, Aydın Hüseynov və Milli Məclis Aparatının əməkdaşları Zahid Abbasov, İsa Hüseynov və Məhəmməd Gülməmmədov Milli Məclisin İqtisadi qanunvericilik şöbəsinin müdiri müavini Vilayət Əlizadəyə əzizi

ELXAN MUSAYEVİN

vəfatından kədərli xatirələrini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Milli Məclisin deputatı, “Azəraqartikinti” Səhmdar Cəmiyyəti Müşahidə Şurasının sədri Ağalar Vəliyev və səhmdar cəmiyyətin kollektivi Kənd Təsərrüfatı nazirinin müavini İlham Quliyevə anası

ZİNYƏT XANIMIN

vəfatından kədərli xatirələrini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin İşlər müdirinin müavini Şadət Nəziyev Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin aparat rəhbəri Hidayət Abdullayevə atası

KAVİZ MÜƏLLİMİN

vəfatından kədərli xatirələrini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin kollektivi nazir müavini İlham Quliyevə anası

ZİNYƏT XANIMIN

vəfatından kədərli xatirələrini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Ədliyyə nazirinin müavini Ceyhun Həsənov və Penitensiar xidmətin kollektivi Yasamal Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Əziz Əzizovə qayınatası

KAMİL MÜƏLLİMİN

vəfatından kədərli xatirələrini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Ədliyyə nazirinin müavini Ceyhun Həsənov və Penitensiar xidmətin kollektivi Azərbaycan Respublikası Kənd Təsərrüfatı nazirinin müavini İlham Quliyevə anası

ZİNYƏT XANIMIN

vəfatından kədərli xatirələrini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Sumqayıtdan Zakir Fərəcov Yasamal Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Əziz Əzizovə qayınatası

KAMİL MÜƏLLİMİN

vəfatından kədərli xatirələrini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

“Aqrarkredit” Qapalı Səhmdar Cəmiyyəti Bank olmayan Kredit Təşkilatının İdarə Heyəti və kollektivi Yasamal Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Əziz Əzizovə qayınatası

KAMİL MÜƏLLİMİN

vəfatından kədərli xatirələrini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Respublikasının Ədliyyə Nazirliyi Qeydiyyat və notariat baş idarəsinin kollektivi Biləsuvar Rayon Qeydiyyat şöbəsinin rəisi Xanverdi Həsənovə qardaşı

NURULLA HƏSƏNOVUN

vəfatından kədərli xatirələrini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Respublikası Sahibkarlar (İşəgötürənlər) Təşkilatları Milli Konfederasiyasının Rəyasət Heyəti və kollektivi “Azərbaycan İnvestisiya Şirkəti” ASC-nin icraçı direktoru Allahverdi Paşayevə əzizi

ƏBÜLFƏT BAXŞƏLİYEVİN

vəfatından kədərli xatirələrini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

“AzerGold” QSC-nin rəhbərliyi və kollektivi Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin aparat rəhbəri Hidayət Abdullayevə atası

KAVİZ ABDULLAYEVİN

vəfatından kədərli xatirələrini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

“AzerGold” QSC-nin rəhbərliyi və kollektivi “Azərbaycan İnvestisiya Şirkəti” ASC-nin icraçı direktoru Allahverdi Paşayevə əzizi

ƏBÜLFƏT BAXŞƏLİYEVİN

vəfatından kədərli xatirələrini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Səxavət Kərimov, Bəxtiyar Əzizli, Vüqar Ağalarov və Kamran Əhmədov Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin aparat rəhbəri Hidayət Abdullayevə atası

KAVİZ ABDULLAYEVİN

vəfatından kədərli xatirələrini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

“Azercell Telekom” MMC-nin kollektivi şirkətin Təchizat Zəncirinin idarəedilməsi departamentinin direktoru Paryvanə Piriyyəvaya əzizi

AZƏR SULTANOVUN

vəfatından kədərli xatirələrini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Respublikası Mənzil İnşaatı Dövlət Agentliyinin rəhbərliyi və kollektivi Yasamal Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Əziz Əzizovə qayınatası

KAMİL MƏMMƏDOVUN

vəfatından kədərli xatirələrini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Şirvan İnzibati-İqtisadi Məhkəməsinin sədri Mehman Nuriyev Lənkəran Şəhər İcra Hakimiyyətinin başçısı Taleh Qaraşovə atası

AZAY QARAŞOVUN

vəfatından kədərli xatirələrini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Respublikası Dövlət Statistika Komitəsinin rəhbərliyi və kollektivi Yasamal Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Əziz Əzizovə qayınatası

KAMİL MÜƏLLİMİN

vəfatından kədərli xatirələrini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Respublikası Dövlət Statistika Komitəsinin rəhbərliyi və kollektivi Dövlət İmtahan Mərkəzinin Direktorlar Şurasının sədri Məleykə Abbaszadəyə əzizi

ŞÜKUFƏ XANIMIN

vəfatından kədərli xatirələrini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

“Təmiz Şəhər” Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin rəhbərliyi və kollektivi “Azərbaycan İnvestisiya Şirkəti” ASC-nin icraçı direktoru Allahverdi Paşayevə əzizi

ƏBÜLFƏT BAXŞƏLİYEVİN

vəfatından kədərli xatirələrini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

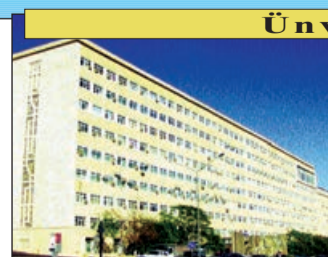
Azərbaycan Texniki Universitetinin rektorluğu və Həmkarlar İttifaqı Komitəsi Yasamal Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Əziz Əzizovə qayınatası

KAMİL MÜƏLLİMİN

vəfatından kədərli xatirələrini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

BAŞ REDAKTOR

Bəxtiyar
SADIQOV

Ünvan

AZ 1073, Bakı şəhəri,
Mətbuat prospekti,
529-cu məhəllə, IV mərtəbə
e-mail:
secretary@azerbaijan-news.az
az.reklam@mail.ru
azerbaijan-news@mail.ru
www.azerbaijan-news.az

Telefonlar

Qəbul otağı - 539-68-71,
Baş redaktor müavinləri - 538-86-86, 434-63-30,
538-97-96,
Məsul katib - 539-43-23,
Məsul katib müavinləri - 539-44-91,
Parlament və siyasət şöbəsi - 539-72-39,
539-84-41, 539-21-00,
İqtisadiyyat şöbəsi - 538-42-32, 538-35-55,
Beynəlxalq həyat, idman
və informasiya şöbəsi - 432-37-68,
Humanitar siyasət şöbəsi - 538-56-60, 539-63-82
Reklam şöbəsi - 539-49-20, 538-31-11,
Kompüter mərkəzi - 538-20-87,
Fotoilustrasiya şöbəsi - 538-84-73,
Mühəssisat - 539-59-33,
Faks - (+994 12) 5398441

Qeydiyyat nömrəsi 1

“Azərbaycan” qəzetinin
kompüter mərkəzində
yığılıb səhifələndirilib,
“Azərbaycan” nəşriyyatında
çap edilmişdir

Rəsmi sənəd və çıxışlarda

sütyonlanlarla bərabər,
dərc üçün göndərilən digər
yazılarda fikirlər də
Azərbaycan dövlətinin
mənafeyinə uyğun gəlməlidir

Əlyazmalara cavab verilmir
və onlar geri qaytarılmır

Gündəlik qəzet

Tiraj 8487
Sifariş 2161
Qiyməti 40 qəpik